

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon

Protokoll

over

representantskapets forhandlinger

16—18 desember 1932

OSLO 1933

ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

Arbeidernes faglige Landsorganisasjon

Protokoll

over

representantskapets forhandlinger
16—18 desember 1932

OSLO 1933
ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

Arbeidernes faglige Landsorganisasjons *representantskap* samledes fredag den 16 desember 1932 klokken 10 formiddag i den store sal i Folkets Hus i Oslo.

Formannen, *Halvard Olsen*, ønsket vel møtt og erklærte representantskapets møte for åpnet.

Navneoprop.

Derefter blev *navneoprop* foretatt ved sekretæren, Elias Volan. Følgende representanter var til stede:

Arbeidsmannsforbundet: Ole Beck, Simon Simonsen og Konrad Botten.

Baker- og Konditorforbundet: Johan Nygaard.

Barber- og Frisørsvennenes Forbund: Erling Martinsen (fraværende).

Bokbinder- og Kartonnasjearbeiderforbundet: Øistein Martinsen istedenfor Gustav Isaksen.

Bygningsarbeiderforbundet: B. Håkestad, Halvar Nordby, Peder Mathiassen, Olaf O. Klippenberg og Ole Weiseth.

Centralforeningen for Boktrykkere: Emil Torkildsen og Johs. Hulthin.

Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet: O. M. Haugen.

Formerforbundet: Ludv. Johansen.

Gullsmedarbeiderforbundet: Heggland møtte istedenfor C. Gabrielsen.

Handels og Kontorfunksjonærernes Forbund: Albert Raaen (frav.).

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet: Wilh. Hartmann.

Høvleriarbeiderforbundet: John T. Lausnes, Hans Eriksen.

Jern- og Metallarbeiderforbundet: Josef Larsson, Ivar Eriksen, Olaf Abrahamsen, Aug. Pedersen og Gjert Broch.

Jernbaneforbundet: Ludv. Buland, Herman Bjørnsgaard møtte istedenfor Skaarvold, og Thore Olsen.

Kjemisk Industriarbeiderforbund: Ambrosius Olsen, Kristian Sandvold, Jørgen Løvdahl og Gottlieb Thomassen.

Kjøttindustriarbeiderforbundet: Lars Evensen.

Kommunearbeiderforbundet: Oscar Karlsen møtte istedenfor G. Sethil, Eugen Johannessen, Karl Furuskjegg og Johan Alstad.

Litografisk Forbund: Rob. Kopp.

Lokomotivmannsforbundet: Robert Lund.

Matros- og Fyrbøterunionen: Ingvald Haugen møtte istedenfor A. Birkeland.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbeiderforbundet: Rasmus Rasmussen og Johan Hoff istedenfor Aron Ask.

Papirindustriarbeiderforbundet: Anton Tandberg, Abraham Siljan, Kristian Martinsen og Bernh. Haugen.

Postforbundet: O. L. Strøm.

Skin- og Lær- og Gummiindustriarbeiderforbundet: Johs. P. Nilsen.

Skog- og Landarbeiderforbundet: M. Liengen, Ole H. Leksnes, Evald Nielsen og Oskar Løken.

Skotøiarbeiderforbundet: A. E. Gundersen.

Beklædningsarbeiderforbundet: Witalis Andersen.

Stenindustriarbeiderforbundet: Valdemar Nielsen.

Tekstilarbeiderforbundet: Ingvald Olsen og Hjalmar Romslo.

Telegraf- og Telefonforbundet: Arthur Ruud.

Transportarbeiderforbundet: Hans Fladeby, Olaf Bruås istedenfor Georg Sørsbø, og Josef Collier.

Treindustriarbeiderforbundet: Chr. Systad.

Tobakkarbeiderforbundet: Hj. Johansen.

Arbeiderpariets Presseforening: Alfred M. Nielsen.

Oslo og Omegns faglige Samorganisasjon: Gunnar Disenaen og Rolf Olsen.

Bergen- og Fylkenes faglige Distriktsorganisasjon: Nils Hansen og Angellsgaard istedenfor Knut opdahl.

Trondheim og Fylkene (2 repr. v/ Trøndelag faglige Samorganisasjon): Nils Aune og Adolf Holm.

Østfold (2 repr. v/ Fredrikstad faglige Samorganisasjon): Johan Karlsen Klevfoss og Carl J. Andresen.

Buskerud (2 repr. v/ Drammen faglige Distriktsorganisasjon): Floritz Gundersen og A. H. Arntsen.

Akershus- og Opland (1 repr. v/ Lillestrøm faglige Samorganisasjon): Martin Smeby.

Hedmark (1 repr. v/ Hedmark faglige Samorganisasjon): Martin Wold.

Telemark (1 repr. v/ Skiensfjorden faglige Distriktsorganisasjon): John A. Johnsen.

Vestfold (1 repr. v/ Vestfold faglige Samorganisasjon): Arthur J. Olsen.

Vest- og Aust-Agder (1 repr. v/ Sørlandets faglige Samorganisasjon): Albert Karlsen.

Rogaland (1 repr. v/ Stavanger og Omegns faglige Distriktsorganisasjon): Nils Norheim.

Møre (1 repr. v/ Ålesund og Nordmøre faglige Distriktsorganisasjon): Harald Thoresen.

Nordland (1 repr. v/ Sulitjelma faglige Samorganisasjon): O. Sandvik.

Troms og Finnmark (1 repr. v/ Vestfinnmark faglige Samorganisasjon): A. Antonsen.

Av sekretariatet møtte:

Halvard Olsen, Alfred Madsen, Elias Volan, H. L. Børsum, S. Forbord, Torbj. Henriksen (syk), Olaf Hindahl, Halfdan Jønsson, Konrad Nordahl, O. Sporvind, Martin Tranmæl, P. H. Vestad og Johs. M. P. Ødegård.

Videre møtte A. F. Ls juridiske konsulent: Trygve Lie, og av revisorene: Nic. Næss og Jørgen Knudsen. Alfred Nilsen var fraværende.

Halvard Olsen: Ennvidere har vi innbudt *Rosenløv* fra Elektrikerforbundet, A. *Bratvold* fra Papirindustriarbeiderforbundet og *Oscar Torp* fra D. N. A. Jeg vil foreslå at disse møter med tale- og forslagsrett dog uten stemmerett.

Votering: Formannens forslag blev enstemmig vedtatt.

Dagsorden.

Følgende dagsorden referertes:

1. Beretning for 1931.
2. Revisjonsordningen:
 - a) Instruks for revisjonen.
 - b) Ansettelse av fast revisor.
3. Landsorganisasjonens internasjonale forbindelser.
4. Organisasjonstviser.
5. Monopoltendensene.

Halvard Olsen: Det er innbragt en tvist fra Norsk Beklædningsarbeiderforbund vedrørende Tekstilarbeiderforbundet og fra Bygningsarbeiderforbundet vedrørende murerne samt Treindustriarbeiderforbundet etter at dagsordenen var opsatt.

A. E. Gundersen: Er det meningen å behandle spørsmålet om Arbeidernes faglige Landsorganisasjons representasjon i Genf i den tekniske kommisjon, hvor bl. a. 40 timers uken skal behandles? Her blir det ikke bare arbeidernes representanter som kommer til å stemme for 40 timers uken; men også Tsjekkoslovakiets delegasjon, Sverige og Danmarks. Særlig etter kongressens behandling av sjømennene, skulde nu dette være aktuelt.

Halvard Olsen: Jeg skulde anta at det kunde være anledning dertil under punkt 3.

Ambrosius Olsen: Som bekjent skal det være indeksregulering fra januar og vi har drøftet det hos oss. Vi har gått med på en indeksregulering; men nu kommer *omsetningsskatten*, som vil forhøye våre leveomkostninger. Man kan si at Regjeringen ikke har noget med indeksen å gjøre; men den har dog ansvar overfor Riksmeglingsmannen. Vi må nekte å gå med på nedslag i lønn, hvis denne omsetningsskatt blir fremmet.

Halvard Olsen: Vi har hatt oppe i sekretariatet spørsmålet og behandlet det; men vi er enige om ikke å foregripe noget her ved beslut-

ninger. Det går an å drøfte det her; men ved å sette det op som et særskilt punkt vil det bety en beslutning og det finner vi uriktig. Jeg vil allerede nu advare mot å foregripe sakens gang. Vi kan opsette et punkt 6: Eventuelt, på dagsordenen og diskutere saken under det punkt. Men forutsetningen må være at det ikke fattes beslutning. Jeg vil høre med Ambrosius Olsen om han er enig i en slik fremgangsmåte. Sådan at Landsorganisasjonen ikke bindes.

Ambrosius Olsen: Jeg kjenner ikke til de ting som kanskje Halvard Olsen her sitter inne med og vet om. Jeg vil derfor bøie mig for at saken bare optas til debatt.

Chr. Systad: Vi kjenner ikke til i mitt forbund om nogen tvist med Bygningsarbeiderforbundet. Jeg talte med Volan for et par dager siden og han sa da at det ikke var noget vedrørende mitt forbund.

Elias Volan: Det er riktig at Systad ringte; men vi fikk den sak først igår fra Bygningsarbeiderforbundet.

B. Haakestad: Systad har sagt at han ikke vil bøie sig for sekretariatets beslutning.

Chr. Systad: Det protesterer jeg imot. Det er ingen slik beslutning fattet fra mitt forbundsstyre. Men vi vilde ha det nærmere utredet.

Øistein Marthinsen: Sekretariatet har ikke fått nogen løsning på en rekke tvister. Når sekretariatet saboterer og setter sig på sakene må man da spesielt be om å få det frem for representantskapet?

Dagsordenen blev dermed vedtatt med de nevnte tillegg.

Forretningsorden.

Følgende forretningsorden blev enstemmig vedtatt:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Intet må meddeles offentligheten uten fra sekretariatet.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 3 ganger i samme sak. Undertagen for innledningsforedrag begrenses tiden til 10 minutter første og 5 minutter annen og tredje gang. Til forretningsorden gis ordet bare 1 gang og høist 1 minutt til hver sak. For øvrig kan stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.
3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan optas efter at det er besluttet strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen opsatte saker, kan ikke behandles.
4. Alle beslutninger avgjøres med almindelig flertall. I tvilstilfelle ell. når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneoprop.
5. I protokollen innføres kun forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger. Protokollen opleses ved hvert møtes begynnelse og for siste møte ved dets avslutning.

En taler: Sist var det 35 representanter borte ved en viktig voting. Det må ikke skje oftere.

H. L. Børsum: Går det ikke an å få et bordarrangement her i salen

så man kan ha noget å legge sakene på. Det vil være en betydelig fordel fra det nuværende arrangement.

Halvard Olsen: Jeg er enig i det og det kunde selvsagt ha vært ordnet. Vi skal imidlertid nu se å få det ordnet.

Møtetiden for dagen blev satt fra 10—1 og 3—6. Besluttet senere å fastsette tiden for neste møtedag.

Punkt 1: Beretning for 1931.

Dermed gikk man over til dagsordenens punkt 1: *Beretning for 1931.*

Kristian Sandvold: Vi har ikke nogen rede på denne beretning. Vi burde ha fått den tilsendt. Jeg vil derfor foreslå punkt 1 utsatt til i eftermiddag.

Voting: Med stort flertall besluttet å følge den opsatte dagsorden.

Beretningen blev derefter punktvis gjennomgått.

Under punktet — *Det statistiske kontor* — side 12 i beretningen forlangte *A. E. Gundersen* ordet og uttalte: Svarer dette kontor til det som vi hadde ment med det? Det var jo meningen med kontoret å få en virkelig statistikk over arbeidernes lønninger og den økonomiske stilling i det hele tatt. Sekretariatet bør ta op spørsmålet om man skal beholde et kontor som ikke fyller sin oppgave. Enkelte forbund optar lønnsstatistikk, andre ikke. Nogen samlet oversikt har man heller ikke fått ved hjelp av dette kontor.

Olav Hindahl: For vårt forbunds vedkommende har vi hatt nytte av kontoret og vi er blitt møtt med velvilje. Vi kan sikkert få kontorets arbeide uvidet, hvis det er meningen. Sekretariatet har her skylden.

Valdemar Nielsen: Det er ganske nylig foretatt en utvidelse ved kontoret, idet det fikk nye lokaler og en dame til ansatt der.

A. E. Gundersen: Jeg har intet å bebreide de som er ansatt ved kontoret. Men det er konorets arbeidsfelt som må utvides. Den månedsoversikt vi får, kan vi få andre steder. Av den grunn er ikke kontoret nødvendig.

Halvard Olsen: Jeg kan delvis være enig i at kontoret har vært defekt; men det kommer av mangel på plass. Nu er jo det blitt bedre. Dertil kom at den dame som har ansvaret, har vært borte i flere måneder siste år på grunn av sykdom, og da lå kontoret helt nede. Jeg er enig med Gundersen i at man må ha et virkelig statistisk kontor. Vi skal imidlertid være opmerksom på dette.

Dermed blev punktet — *Det statistiske kontor* — vedatt.

Man gikk derefter videre i beretningen, som blev vedtatt uten ytterligere bemerkninger.

Punkt 2: Revisjonsordningen.

A. Instruks for revisjonen.

Man gikk derefter over til dagsordenens punkt 2 a): *Instruks for revisjonen.*

Alfred Madsen refererte følgende forslag til instruks for Arbeidernes faglige Landsorganisasjons revisjonsutvalg og den faste revisor:

1. Den faste revisor og revisjonsutvalget har, under henvisning til Landsorganisasjonens lover, å gjennomgå Landsorganisasjonens samtlige regnskaper kritisk og nøie.
 2. Revisjon av samtlige regnskaper skal foretas kontinuerlig, dog minst hver måned. Kassakontroll skjer til ubestemte tider, og må foretas minst 1 gang hver annen måned.
 3. Ved alle utgiftsbilag til bevilgninger, agitasjon og lignende, skal revisjonen forvisse sig om at disse bilag er i overensstemmelse med kongressens, representantskapets eller sekretariatets beslutninger.
 4. Alle utgiftsbilag skal undertegnes av formann og kasserer.
 5. Ved kassakontroll må revisjonen kontrollere bankbøker, kontanter og verdipapirer, og forvisse sig om at det beløp som bankbøkene utviser er til stede.
 6. Enhver revisjon og kassakontroll innføres med de fornødne antegnelser i en revisjonsbok som foreligger sekretariatet. Sekretariatets godkjenning eller bemerkninger blir å innføre i sekretariatets forhandlingsprotokoll og meddeles revisjonen.
 7. Regnskapsåret er fra 1 januar til 31 desember. Landsorganisasjonens årsregnskap undertegnes av revisjonsutvalget og den faste revisor.
 8. Landsorganisasjonens faste revisor skal, foruten å foreta revisjon og kontroll av Landsorganisasjonens samtlige regnskaper, også i den utstrekning som tiden tillater det foreta revisjon og kontroll av forbundenes regnskaper og kasser.
 9. Ansvar for forbundenes revisjon påhviler i første rekke den av forbundenes landsmøter valgte revisjon, under henvisning til de respektive forbunds lover.
- Landsorganisasjonens faste revisor har dog, efter konferanse med vedkommende forbunds styre og revisjon, full adgang til med passende mellomrum å foreta revisjon, kassakontroll og eftersyn i forbundene. Når sådant eftersyn er foretatt utarbeides rapport som forelegges forbundsstyret og sekretariatet.
10. Den faste revisor skal på lignende måte ha adgang til å kontrollere samorganisasjonenes regnskaper og kasser.
 11. Den faste revisor skal i samråd med revisjonsutvalget utarbeide de forslag til endringer i bokførsel, rapportering- og kontrollsystem som måtte vise sig å være nødvendig eller praktisk, og forelegge dette for vedkommende organisasjons instanser.
 12. Efter sekretariatets og revisjonsutvalgets beslutning kan den faste revisor i den utstrekning tiden tillater det, stilles til disposisjon for revisjon og kontroll i nødvendige tilfelle, når det gjelder de enkelte fagforeninger.
 13. Den faste revisor må for øvrig utarbeide de forslag til instruks og gi den veiledning som er mulig, når det gjelder bokførsel, revisjon og kontroll i de organisasjoner som er tilsluttet Landsorganisasjonen.

Madsen fortsatte: Dette forslag til instruks er utarbeidet av en komité. Det er videre forelagt revisjonsutvalget og sekretariatet som enstemmig har vedtatt det. De fleste fagforbund har også vedtatt instruks-

sen. Det var bare et par mindre forandringer man vilde ha og det er det tatt hensyn til ved den endelige utformning.

Eugen Johannesen: Hvis et forbund og en revisjon ikke vil ha revisjon fra Landsorganisasjonen, så kan man vel ikke tiltvinge sig å revidere? Det er derfor en uheldig form.

Alfred Madsen: Jeg kan ikke tenke mig at et forbundsstyre vil nekte den fast ansatte revisor å komme til. Skjer det vil selvfølgelig medlemmene bli underrettet.

Olav Hindahl: Det er forbund som har hatt sine fagrevisorer i mange år og hvor forholdene er i orden. Man må gå frem med lempe her. Det er derfor noget i det *Eugen Johannesen* motionerte om.

A. E. Gundersen: Det er jo nogenlunde det samme som i Sverige og de er fornøyd med ordningen. Selv om man har fagrevisor i et forbund så er det riktig å ha denne revisjon.

Votering: Forslaget til instruks blev dermed enstemmig vedtatt.

Punkt 2 b. Ansettelse av fast revisor.

Næste punkt var 2 b: *Ansettelse av fast revisor*.

En komité bestående av *H. L. Børsum*, *Johan Nygaard* og *O. Spørpind* hadde gjennomgått de innkomne 38 ansøkninger på stillingen som fast revisor.

Sekretariatet innstillet med 12 mot 1 stemme følgende til fast revisor:

1. *Anders Øie*, Oslo, 50 år. Medlem av Norsk Skotøiarbeiderforbund og Landsorganisasjonen siden 1904. Han har innehatt en rekke tillits-hverv som kasserer og revisor innen fagorganisasjonen. Fra 1913 til 1920 sekretær i Norsk Skotøiarbeiderforbund. Fra 1920 bokholder i *Joh. Olsens Pengeskapfabrikk A/S* og *Den norske Vektfabrikk A/S*. Har vært revisor i flere forbund og fagforeninger, samt medlem av Landsorganisasjonens revisjonsutvalg. Har blandt annet vært revisor i Det norske Arbeiderpartis Forlag, Samfundskaféen, Fagforeningenes koop. Byggeselskap, og har vært regnskapskonsulent for forskjellige forretninger.

2. *Torjus Graver*, Rjukan, 39 år. Medlem av Norsk Kommuneforbund siden 1924. Har realartium og handelsgymnasium. Har i 2 år vært lærer i handelsrett, bokholderi og handelsregning ved *Otto Treiders Handelsskole*. Har vært revisor i *Rjukan Arbeiderparti* og «*Rjukan Arbeiderblad*».

3. *Halvard Halvorsen*, Østre Aker, 38 år. Statsautorisert revisor. Beskjeftiget 4½ år ved Statsbanenes Regnskapsrevisjon. 4 år i Statsrevisjonen og 11½ år i Oslo kommunerevisjon. Organisert i Kommuneforbundet.

4. *Arth. Pettersen*, Oslo, 36 år. Medlem av Norsk Jernbaneforbunds styre. Lokomotivpusser. Har teknisk aftenskole, *Otto Treiders Handelsskole* samt middelskole og artium. Revisor i Norsk Jernbanefunksjonærers gjensidige Brandkasse, samt fra neste år ved Jernbanepersonalets Interessekontor.

H. L. Børsum: De 3 av formannen nevnte har gjennomgått hele dokumentpakken av ansøkere. Mange habile folk har meldt sig, men en rekke av dem var ikke medlemmer av Landsorganisasjonen. Flere av ansøkerne var også så nære op til hverandre i kvalifikasjoner at de var vanskelig å skille fra hverandre. Komitéen er blitt enig om å plasere Øie som nr. 1; kanskje nettop derfor at han foruten sine gode attester også har det plus at han gjentagne ganger har vært gjenvalgt som revisor av fagkongressen. Han skulde jo også derved sitte inne med det aller beste kjennskap til A. F. L.s regnskapsvesen. Da vi hadde gjennomgått samtlige 38 ansøkninger blev vi enige om disse 4. Nygaard hadde ikke anledning til å være til stede ved det siste møte, da vi blev enige om innstillingen. Det er derfor Sporvind og jeg som i komitéen er enige om innstillingen og i sekretariatets møte igår blev denne innstilling vedtatt med 12 mot 1 stemme.

Johan Nygaard: Det er ikke med nogen glede at jeg optar nogen dissens. Onsdag kveld var imidlertid komitéen enig om Graver som nr. 1, Halvorsen nr. 2, Pettersen nr. 3 og Øie som nr. 4. Igår har så komitéens 2 øvrige medlemmer gått til en forandring i denne innstilling og flyttet 4. mann op til 1. plass. Jeg er enig i at det var vanskelig å finne at den ene var stort bedre enn den annen. Men det at han er gjenvalgt på kongressen har ikke noget med dette å gjøre. Det kan iallfall ikke være noget særlig pre. De fleste representanter kjenner ofte ikke til dem som således blir valgt. Det blir i tillit til valgkomitéen at man velger. Dette ikke sagt for å si noget dårlig om de valgte. Jeg kan ikke tiltre komitéens 2 øvrige medlemmer.

Nic. Næss: Som formann i revisjonsutvalget kan jeg ikke si annet enn at jeg er enig i den innstilling som foreligger og som sekretariatet har sluttet sig om. Den mann det her gjelder har også opsatt det regnskapssystem som A. F. L. nu arbeider under. Han kjenner også til den langt overveiende del av forbundenes regnskaper ved sin deltagelse i den komité som i sin tid arbeidet med revisjonsordningen i fagorganisasjonen. Dertil kommer at han har den organisasjonsmessige praksis. Organisert fra 1904. Vært ulønnet og senere fastlønnet kasserer. Jeg kan videre som min erfaring fra samarbeidet med ham i revisjonsutvalget si at han har en samvittighetsfullhet som er større enn hos de fleste mennesker.

O. Sporvind: Det var ikke hurtig gjort å komme gjennom alle disse ansøkninger. Jeg beklager at ikke Nygaard var til stede i siste møte. Hadde han vært det tror jeg nok innstillingen var blitt enstemmig. Øie er den riktige mann for stillingen efter min opfatning. Jeg for min del tenkte ikke på denne revisor bare som A. F. L.s; men også som forbundenes fagrevisor. Det er forbundenes regnskaper som bør omlegges. Det er her Øie er mannen til å ta skrittet og derfor har jeg for min del innstilt på ham som nr. 1. Han er ekspert når det gjelder regnskaper, og er idag fagrevisor i en rekke forbund. Hvis jeg visste at nr. 2 hadde de samme egenskaper som Øie ved siden av attestene så vilde nok nr. 2 komme frem et hestehode. Jeg vil anbefale at man ansetter Øie.

A. E. Gundersen: Jeg kjenner Øie fra et langt samarbeide. Han

er en helt igjennem hederlig mann, ubestikkelig og selvstendig person. Han har gjennomgått Treider med blank 1 i alle fag med undtagelse av skjønnskrift. Nygaard skulde kjenne Øie. Det har vært sagt av rådmannen for VI. avdeling at de byggregnskaper Øie har vært med å avgi har vært de beste av alle boligregnskaper. Det er attestet det. Jeg er sikker på at han når som helst kunde få statsautorisasjon.

Ludvik Buland: Jeg var den ene i sekretariatet som stemte mot innstillingen. Personlig kjente jeg nr. 4 av de innstilte. Men jeg har ikke av den grunn funnet det opportunt å opta forslag om å flytte nr. 4 opover. De innstilte er vel alle kvalifiserte, men saklig sett må vel nr. 1 være den som har minst teoretisk utdannelse. Det er da bare nr. 2 og 3 som står best. Jeg antydte i sekretariatet igår forslag om at ansettelsen skal være avhengig av at de avlegger eksamen som for revisorer bestemt. Men jeg fikk ikke nogen støtte for det. Får jeg det her vil jeg opta forslaget. Men dette var allikevel ikke det avgjørende for mig; men Øies sykdomsforhold.

Halvard Olsen: Sekretariatet, representantskapet og sist fagkongressen fastslo at det skulde være en fagrevisor og at man ikke skulde være avhengig av en statsautorisasjon. En autorisert revisor avlegger ikke bare eksamen; men må også avlegge en ed som kan føre oss op i vanskeligheter. Man stiller også vedkommende selv i vanskeligheter. Det hensyn mener jeg har ligget til grunn, når man har sagt at det skal være fagrevisor. En annen ting var at de som søkte stillingen skulde være fagorganisert på *forhånd*. Det var mange som ringte oss op og spurte om de kunde søke, når de ikke var organiserte. Men dette foreligger jo ikke her.

Lars Evensen: Forutsetningen var nok som formannen sier at det skulde være en fagrevisor. Og er det så da forstår jeg ikke sekretariatets og komitéens innstilling. Da burde nr. 2, 3 og 4 komme foran nr. 1. Man har også blandt disse *ikke* statsautoriserte. Øie er ikke nogen fagrevisor i ordets egentlige forstand. Han har oparbeidet sig sitt kjennskap til regnskapsvesen innen fagorganisasjonen. Han fyller ikke de betingelser som var forutsetningen ved innførelse av denne ordning. Vi har blandt ansøkerne en mann som til og med har vært lærer i 2 år i bokholderi og handelsregning. Nygaards opplysninger forbauser mig. Først var man enige om nr. 2 som førstemann; men dagen efter forandrer man det på grunn av Øies kjennskap til organisasjonen. Det man viste onsdag, viste man også torsdag. Det er ikke fremkommet noget nytt fra onsdag til torsdag. Jeg kjenner ikke Øie eller Graver; men jeg mener Graver er mannen.

Ludvik Buland (til forretningsordenen): Jeg glemte konklusjonen. Jeg optar forslag på Graver.

Harald Thoresen: Man skal ikke bare legge merke til attester og statsautorisasjon. Jeg er enig med Gundersen der. Men da forundrer det mig at man nettop efter at man har fått attester fra Øie innstiller man ham som nr. 1 mot oprinnelig nr. 4. Jeg kan ikke forstå annet enn at den som er innstilt som nr. 2, oprinnelig som nr. 1, bør velges. Det er heller ikke noget pre for mig at Øie har vært A. F. L.s revisor. Jeg mener det bør yngre krefter til. Jeg vil anbefale nr. 2.

Hans Eriksen: Jeg har hatt anledning til å få kjennskap til Øie, som det regnskapsmenneske han er. Er A. F. L.s og forbundenes regnskaper så innviklede at det skulde være nødvendig å ha en statsautorisert revisor? Jeg tør påstå at Øie er den mann som kan greie å kontrollere og få fornyet de regnskapssystemer som er. Jeg har en anelse om at når Øie ikke i første møte blev innstilt som nr. 1 så var det på grunn av hans sykdom. Men han er nu utskrevet som frisk.

Emil Torkildsen: De regnskaper fagorganisasjonen har en elementære og kan ikke bli så vanskelige som man her gjør det til. Det forundrer mig dog at komitéen fra den ene dag til den annen forandrer sitt standpunkt. Det forbauser mig også at Sporvind advarer mot ansettelse av en statsautorisert og allikevel er med og innstiller på en sådan kandidat. Jeg er dog enig i ansettelse av nr. 1. Det er ikke i denne stilling nødvendig å ta noen statsautorisert.

Halvard Olsen: Jeg har fått anmodning om å sette strek; men jeg vil foreløbig henstille at man fatter sig i korthet.

Heggland (Gullsmedarbeiderforbundet): Det er intet sted tatt noen beslutning om at fagrevisoren skulde være fagorganisert. Man kan si at det er riktig. Men vi kunde kanskje ha fått en absolutt kvalifisert mann utenfra som ikke har kunnet vært organisert. Jeg blev derfor forbauset over A. F. L.s annonse om at vedkommende skulde være fagorganisert. Det må være besluttet i sekretariatet. Noget annet sted er det iallfall ikke gjort. Jeg kjenner ingen av de innstilte, men når jeg ser på kvalifikasjonene så er nr. 2 den beste. Det er også et spørsmål om Øie har den arbeidskraft som må til, iallfall til å begynne med. Jeg undres også over, ja, jeg kan ikke forstå annet, enn at sekretariatet har behandlet dette vel lettvindt.

Halvard Olsen: Jeg vil protestere mot uttrykket lettvindt. Både komitéen og sekretariatet har behandlet det samvittighetsfullt. Så vi skal ha oss det frabedt.

Elias Volan: Det er naturligvis galt å si at den ene har bedre attester enn den andre. Sier man det, da har Øie de beste attester. Han har blank 1 i alle fag, undtagelse av skjønnsskrift. Det har ingen av de andre. Øie har i sin tid først gjennomgått Den sosialistiske Aftenskole, senere 3 år hos Treider. Øie har ikke bare erfaring fra fagorganisasjonen som regnskapsmann; men også fra Joh. Olsens pengekapsfabrikk (leser attester herfra). En mer samvittighetsfull mann er vanskelig å finne. Han er inntil pinlighet nøiaktig. Jeg har kjent ham i 30 år. Det er ingen særlig betryggelse i en statsautorisert. Kreuger & Toll hadde også det. Men det gikk da galt. For forbund som hverken fører lovlige eller ulovlige konflikter har spørsmålet statsautorisert ikke betydning.

Lars Evensen (til forretningsordenen): Når nu enkelte av sekretariatets medlemmer plukker ut attester for enkelte av de innstilte må jeg foreslå at samtlige attester for de 4 innstilte refereres.

Votering: Evensens forslag blev vedtatt mot et par stemmer.

H. L. Børsum refererer nu alle attester og dokumenter som foreligger fra de 4 innstilte kandidater.

Ambrosius Olsen: Med hensyn til de innstilte hadde jeg ikke tenkt

å ta ordet. Når det forelå en enstemmig innstilling så trodde jeg den dyktigste var satt op. Når det gjelder ansettelse av en fagrevisor så har det vært behandlet mange ganger uten at man har kommet med et detaljert program. Så blev det på siste fagkongress fra Rjukan innsendt et detaljert program og det er Graver som har utarbeidet det forslag på min anmodning. Det skulde tilsi at han har rede på fagorganisasjonen. Øie har fått mange lovord. Graver spurte mig før jeg reiste om han hadde nogen chance. Jeg sa nei til ham, idet jeg mente at det personlige bekjentskap vilde bli avgjørende. Og Øie var vel mer kjent inne i byen. Jeg bebreider ikke dere det, for jeg kjenner Graver og er personlig innstillet for ham. Om han har avlagt en ed til kongen eller andre så har ikke den så meget å si selv om det kommer fra overrettssakfører eller kamerat Lie. (Munterhet.) Det er kun den ed man avlegger til organisasjonen som er avgjørende. Jeg kjenner imidlertid Graver og kan trygt anbefale ham. Han har vært en selvstendig og uredt mann.

Møtet hevet.

Eftermiddagsmøtet fredag 16 desember.

Møtet blev satt klokken 15. Dirigenten *Halvard Olsen:* Det later til at mange av representantene er borte. Man må påse å møte på den tid som er fastsatt.

Debatten om ansettelse av fagrevisor fortsetter.

Sigurd Forbord: Det skulde ikke være nødvendig å si mere om dette. Men jeg har vært borte fra byen i det siste og har ikke deltatt i sekretariatets møter. Kvalifikasjonene er stort sett nogenlunde de samme. Både hvad skole og praksis angår er det bra hos alle de innstilte. Men det står for mig som nr. 1 er et hestehode foran hvad praksis angår. Som fagrevisor kan det ikke stilles nogen imot ham og han har den fordel at han kjenner ut og inn det som det her gjelder og adskillig bedre enn de øvrige innstilte. Et organisasjonsregnskap og et forretningsregnskap er ikke det samme og kan ikke sammenlignes.

Fløisbon: For å komme vekk fra kameratskapet, så har man forstått det nødvendige i å ha eksperter på dette område. Den erfaring har vi alle høstet. Så blir da spørsmålet om det er heldig å bruke statsautoriserte. Formannen besvarte det med nei. Det er jeg ikke så viss på. Men ved det bortfaller nr. 3 og 4 og det igjenstår nr. 1 og 2. Jeg har da festet mig ved nr. 2 ut fra den erfaring han har.

H. L. Børsum: Det er nr. 1s organisasjonspraksis fra 1904 og til nu, som i vesentlig grad har spilt inn for mig. Jeg visste ikke om den forpliktelse ved statsautoriserte revisorer før i sekretariatets møte igår. Da vilde han ha bortfalt.

Nic Næss: Det har nok ikke vært nogen overfladisk behandling i sekretariatet som Heggland mente. Men man kjente nr. 1, visste hvad han dudde til og at han var en god organisasjonsmann. Det er ikke fordi det gjelder kameraten.

A. E. Gundersen: Alle de 4 har gode attester. Men vi må også ta andre hensyn. Hvorfor Øie sluttet i vårt forbund? Det var en kamerat av ham som var blitt disponert ved pengeskapsfabrikken. Den bokholder som var hadde begått underslag og så kom disponerten og bad Øie om å bli bokholder og hjelpe ham. Det gjorde han.

O. Sporvind: Fra komitéens side så vi ikke på personene, men på attestene. Jeg kunde derfor ikke fremlegge for representantskapet en innstilling på Øie som nr. 1, når han manglet dokumentasjoner. Det fikk vi torsdag. At ikke Nygaard kom torsdag er ikke min skyld. Vi forsøkte å få tak i ham, men forgjeves.

Strek blev satt.

Ludv. Buland: Vi måtte kunne behandle dette lidenskapsløst. Av de refererte dokumenter er det ingen tvil om at nr. 2 raker over alle de andre. A. F. L. har all interesse av å knytte en slik mann, som nr. 2 til sig. Han kunde kanskje utnyttes til andre ting enn bare å revidere. Fordi Øie er kjent av mange her i salen skal han ansettes.

Bjørnsgaard anbefalte nr. 2 fordi han var en ny mann og en ung mann i forhold til nr. 1.

Trygve Lie: Jeg har pekt på hvad loven sier om statsautoriserte. De står i en særstilling og kan ikke undra sig å avlegge vidneprov om hvad de vet. Jeg har ikke utstedt nogen privatattester. Men som forretningsfører og juridisk konsulent for nevnte boligproduksjon fra 1928—30 har jeg avgitt min uttalelse om nr. 1. Begge parter har her talt for meget om personene. Det er kongressen som skal foreta den endelige ansettelse.

Gunnar Disenaen: Nettop Øies 28 års medlemsskap i fagorganisasjonen kvalifiserer ham for stillingen og jeg vil anbefale ham.

Martin Wold: Vi må ha rett til å bygge på komitéens innstilling og den næsten enstemmighet det er i sekretariatet. Foruten det lange medlemsskap kommer dertil at nr. 1 er far til det regnskapssystem som nu er i A. F. L.

Ole Beck: Jeg slutter mig til Buland om at denne debatt burde vært mer lidenskapsløs. Foruten Landsorganisasjonens og forbundenes regnskaper skal han være en konsultativ mann for de forskjellige avdelinger i forbundene. Det er ingen bipost, så her gjelder det om å være arbeidsdyktig. Den som for mig fortøner sig best er nr. 2.

Ambrosius Olsen: Jeg fant det uriktig ikke å si fra om Graver, som jeg kjente, når hans navn først var nevnt. Det er forskjell på når jeg anbefaler en mann og når diverse kasserere gjør det. (Munterhet.) Uten dermed å insinuere mot nogen. Det er vi som skal ta avgjørelsen. Vi skal ansette ham nu. Kongressen skal bare strø sand på det.

Halvard Olsen: Denne diskusjon som er blitt ført her, blev også i det vesentligste ført i sekretariatet hvor man med 12 mot 1 stemme blev enige om nr. 1. Det var de saklige grunner som var de avgjørende. Det må sies også i anledning de insinuasjoner som har vært uttalt. Begge de kasserere som blev valgt i innstillingskomitéen, vilde ikke ha hvervet nettop fordi de var kasserere. Men vi fremholdt at de bare hadde å ta saklige hensyn. Og slik må vi se på det.

Ludv. Buland: Jeg har ikke insinuert sekretariatet og jeg vil be om undskyldning, hvis jeg da har gjort det.

Halvard Olsen: Det var uttalelsen om at når man vilde ha nr. 1 var det for å skaffe plass til en gammel organisasjonsmann.

Buland: Det har jeg ikke sagt.

Halvard Olsen: Vel, så er det ikke sagt.

Dermed var talernes liste ferdig.

Før man gikk over til voteringen foreslo *Halvard Olsen* at man først skulde foreta en skriftlig prøvevotering og at den som fikk de fleste stemmer, ved den endelige votering blev ansatt enstemmig av hensyn til den autoritet revisoren bør ha.

Forslaget blev enstemmig vedtatt.

Votering: Man gikk så til skriftlig prøvevotering. Resultatet blev at *Graver* fikk 48 og *Øie* 46 stemmer.

I henhold til foranstående beslutning blev derefter *Torjus Graver* enstemmig ansatt som fagrevisor.

I tilslutning til ansettelsen foreslo *sekretariatet* følgende: Den faste revisor ansettes på de vilkår som til enhver tid er foreskrevet i Landsorganisasjonens lover. Hans lønn kan reguleres overensstemmende med hvad tilfelle er for øvrige funksjonærer og tillitsmenn i Landsorganisasjonen.

Den faste revisor har taushetsplikt.

Den gjensidige opsigelse er 3 måneder.

Votering: Sekretariatets forslag blev enstemmig vedtatt.

Møtetiden for lørdag blev satt fra 10—1 og fra 3 og utover.

Punkt 3: Landsorganisasjonens internasjonale forbindelser.

Man gikk så over til dagsordenens punkt 3: *Landsorganisasjonens internasjonale forbindelser.*

Halvard Olsen: Ved siste representantskapsmøte blev det optatt et forslag av *Birkeland* sålydende:

«Sekretariatet anmodes om å utrede spørsmålet om vår stilling til de internasjonale forbindelser.

Utredningen forelegges første representantskapsmøte, som i tilfelle treffer avgjørelse om utsendelsen av spørsmålet til uravstemning. Resultatet herav forelegges representantskapet som treffer avgjørelse overensstemmende med uravstemningens resultat.»

Under debatten fremkom *Ambrosius Olsen* med følgende forslag:

«Da spørsmålet om våre internasjonale forbindelser ikke har stått på dagsordenen kan intet forslag i saken fremmes på dette møte. Det må bli sekretariatets sak å sette spørsmålet op på dagsordenen til neste representantskapsmøte.»

Videre blev senere under debatten *Birkelands* forslag tatt til bake og bare *Ambrosius Olsens* forslag blev vedtatt. Følgende innstilling foreligger nu fra sekretariatet:

«Siste møte i Landsorganisasjonens representantskap vedtok at

spørsmålet om Landsorganisasjonens internasjonale forbindelser skulde optas til behandling på føstkommende representantskapsmøte.

Saken har vært drøftet i Landsorganisasjonens internasjonale utvalg og av sekretariatet.

Sekretariatet innstiller enstemmig for representantskapet at saken blir å opta til behandling på føstkommende fagkongress, som også skal behandle spørsmålet om Landsorganisasjonens stilling til Arbeidsbyrået i Genf.»

Jeg finner det overflødig å gjenta min opfatning om disse spørsmål. Representantskapet har sikkert rede på min stilling og det er kanskje også et flertall i sekretariatet som har min opfatning. Men man finner det ikke riktig å opta dette før på kongressen. Jeg tror heller ikke det er riktig å ta stannpunkt nu selv om det er uholdbart den stilling vi nu har i A. F. L. Den er til skade for det samarbeide vi har skandinavisk og for forbundenes internasjonale forbindelser. Når jeg tar det stannpunkt er det fordi jeg mener at vi kan ikke føre dette stridsspørsmål inn, slik at vi skal få en politisk affære og som kan medføre fraksjonsdannelser og svekkelse av organisasjonen. Vi har hatt nok av det. Det må være hel og full overensstemmelse mellom A. F. L. og partiet om tidspunktet for denne inngåelse. Vi får derfor se på det i forbindelse med kongressen. Kan vi ved samarbeide med partiet få løst det så tror jeg alle er best tjent med det. Ut fra dette vil jeg be om at man ikke reiser nogen bred debatt, men samler sig om den enstemmige innstilling fra sekretariatet.

Emil Torkildsen: Etter debatten på forrige representantskap hadde jeg tenkt mig at dette representantskap hadde kunnet komme med en innstilling. Er det nogen mulighet for at partiet som sådant har utviklet sig — slik som det ofte nu er rundt på arbeidsplassene: at nu må vi ha en internasjonal forbindelse selv om det er til Amsterdam? Hvis kongressen skulde beslutte innmeldelse, kan man da gå ut fra at pressen vil bøie sig og være loyal i den tid som det går fra kongressen til uravstemningen?

Trygve Lie: Kongressen vedtok et forslag av mig hvori sekretariatet blev anmodet om å utarbeide en redegjørelse for Arbeidsbyråets oppbygning og virksomhet. Denne redegjørelse foreligger utarbeidet av Halvard Olsen og mig. Men ettersom disse spørsmål har vært drøftet, er den blitt liggende i min skuffe inntil videre. Vi må få internasjonale forbindelser istandbragt, men det må ikke skje slik at vi får splittelse. Arbeidsbyrået i Genf står i samme stilling som Amsterdaminternasjonalen. Skal internasjonalt samarbeide komme istand må det være for at vi kan få *nytte* derav. Ikke indre strid. Hvis man ikke foran fagkongressen i 1935 har en oversikt om spørsmålet kan løses og at det er samarbeide mellom den faglige og politiske skal man ikke fremme saken. Vi må ikke ha strid mellom ledelsen eller ute blandt arbeiderne. Spørsmålet må vokse og modnes nedenfra hos arbeiderne. Det kommer smått om sent; men den prosess må vi avvente. Kan det være ting som tyder på at det er modnet, så skal vi arbeide for å søke å påskynde denne prosess. Men ikke i splittelsens og kampens tegn. I mellomtiden burde vi se å virke for at både den faglige og politiske organisasjon søkte

tilknytning til de skandinaviske organsiasjoner. Nu har vi bare hjelp under konflikter, men ikke organisatorisk samarbeide. Jeg vil fremkaste den tanke.

A. E. Gundersen: Jeg skal stemme for sekretariatets innstilling. Men forutsetningen må vel være at kongressen skal få en utredning. Det kongressen vedtok om en utredning av Arbeidsbyrået får man se å sende ut til avdelingene. Mange har nu ikke kjennskap til disse forhold, hvad Arbeidsbyrået arbeider med og hvad det har gjort. De gamle cirkushester, som har diskutert dette kan det nok; men de mange unge som er kommet til kjenner det ikke. Det skandinaviske samarbeide kan ikke løses på den måte Lie mener. De danske, svenske og finske organisasjoner sier at de kan ikke gå til samarbeide før vi har ordnet våre internasjonale forbindelser. Dette er meget viktige ting; men jeg er enig i at beslutning bør fattes på en kongress. Men oppdraget som fagkongressen påla sekretariatet må effektueres. Man bør heller ikke være så redd fordi om det er litt skrik. Det får man bedømme ut fra situasjonen. I anledning det betydningsfulle møte i Genf om 40 timers uken, vil jeg senere få komme tilbake til det.

Gjstein Martinsen: Jeg har intet imot sekretariatets forslag under forutsetning av at det som Gundersen omtalte kommer op senere. Lie talte som om det er forskjell på den faglige og politiske bevegelse. Men er den politiske noget annet enn den faglige? Er det seminarister og noen journalister og redaktører som danner partiet? Jeg synes det er uriktig å stikke fingeren i jorden bare fordi enkelte personer er imot de internasjonale forbindelser. Arbeiderne resonnerer slik nu at det må bli en forandring. Jeg vil si til Lie og de andre at nu må dere ikke være engstelige lenger.

Martin Tranmæl: Det er ikke nødvendig å deklamere Bjørnson eller andre i denne sak. Man må finne forståelse innenfor arbeiderne i denne sak. Spørsmålet går dypt, langt dypere enn man aner. Selve de internasjonale tilknytningspunkter har vært lite behandlet. Nogen *ny* situasjon foreligger ikke for uravstemning i denne kongressperiode. Og det var det som var fagkongressens mening. De som alltid, helt til det siste, har vært på den annen side burde vise forståelse her, selv om dere nu er gått over. Det kan forståes; men man skal ikke fremprovosere. Hvad forbundenes tilmeldelse til de internasjonale fagsammenlutninger angår så har det vært en opplagt sak. Men A. F. L.s tilmeldelse til Amsterdam er noget ganske annet. Man bør heller ikke være uopmerksom på den nyorientering som finner sted. Vi kan skade både partiet og fagbevegelsen ved å foregripe noget her. Om man kan løse spørsmålet ut fra sin politiske sammenheng får man se på. Man må ikke være blind for at man her kan røre ved noget som kan vinne gjenklang. Den arbeidssituasjon vi er oppe i må vi også ta hensyn til. Åmotaffæren og forholdene blandt skog- og landarbeiderne er typiske. De bunder langt dypere enn mange tror. Man må sandelig vise forståelse. Det var nevnt av Lie at man burde søke å utbygge det skandinaviske organisasjonssamarbeide. Det har vært oppe gjentagende ganger. Også når det gjelder partiet har det vært reist henstillinger til det svenske og danske socialdemokrati om samarbeide om visse

saker. Men av formelle grunner gikk det ikke. Det finnes vel ikke nogen her i landet som er uenig i et slikt samarbeide. Efter valget i Danmark er tonen i dansk «Socialdemokraten» en annen og mer forståelsesfull overfor det norske parti, så vi kan selvsagt forsøke på nytt. Jeg synes også at stillingen til de andre fagorganisasjoner i verden må være viktigere enn Arbeidsbyrået i Genf. Jeg tror man er best tjent med å vise en viss ro her og se å løse saken ut fra det politiske leie.

Hans Eriksen: Det er meget vann rent i sjøen siden 1923. Det er en endret situasjon i vårt land, som i andre land. Og den burde tilsi at man ikke la saken på hylden; men se å løse den. Når man skal ta spørsmålet op, er jeg enig i at man må gjøre det slik at det ikke blir noget skille mellom den politiske og faglige ledelse. Det skulde ha vært av interesse å høre om ikke den politiske bevegelse satte den faglige fritt i spørsmålet. Den politiske bevegelse skal jo ha landsmøte til våren og det kunde være av interesse å høre det. Skulde det ikke være formålstjenlig at representantskapet stilte partiet det spørsmål? Når vi spurte dem først så hadde de vel ikke noget å si.

Elias Volan: Jeg sa på forrige representantskapsmøte at man måtte se å få disse spørsmål løst ut fra den politiske tilknytning. Vi må se på Landsorganisasjonens tilmeldelse som et praktisk spørsmål. Med andre ord at tilmeldelse ikke betyr at den norske arbeiderklasse slår inn på en annen politisk linje. På den måte kan saken løses og vi gavner den best. En uravstemning før kongressen har behandlet det, kan der reises den formelle innvending imot at vi intet mandat har dertil. Og hvis en slik uravstemning går imot? Hvilket forhold vil vi da komme i overfor danskene og svenskene? Det vil vanskeliggjøre hele problemet om tilmeldelse til den faglige central. Representantskapet kan ikke forlange at partiet skal ta avgjørelse. Landsorganisasjonen må selvsagt løse spørsmålet selv. Man har ikke annet å gjøre enn å vedta sekretariatets forslag og så får vi søke å løfte dette spørsmål ut av sitt politiske leie.

Valdemar Nielsen: Man sporer også i denne sak utviklingen, når man ser hvor lidenskapsløst spørsmålet nu diskuteres. Den nuværende vanskelige situasjon har medført at arbeiderne også tenker dypere over disse ting enn tidligere. Det er ikke lenger noget fraksjonsspørsmål. Vi behøver ikke å forandre vår stilling og vårt program ved å tilmelde oss det internasjonale. Det er konstatert at vi ikke kan ha forbindelse med ruserne. Samarbeidet der har vist sig umulig. Og hvor hører vi da naturlig hjemme om ikke i Vest-Europa. Vi er uløselig knyttet til de Vest-Europeiske arbeidere. Nettop i en tid som denne vilde vi ha nytte av et slikt samarbeide. Det skulde heller ikke lenger være tvil om å se å få de naturlige tilknytningspunkter. Men man skal ikke reise nogen ny strid. Jeg tror heller ikke den kommer.

Øistein Martinsen: Tranmæl har ikke behandlet problemene. Jeg var med og laget en 2½ Internasjonale og vi hadde Haakon Meyer i Paris 1 år. Jeg så ikke annet av dette enn at vår mann, da han kom tilbake, hadde fått et par små sorte barter. (Munterhet.) Tranmæl burde si hvordan man skulde løse problemet og optrekke linjene for det videre arbeide. Men det gjør han ikke. De har i Tyskland og andre steder de

samme problemer som hos oss med Åmotaffærer etc. Men selv journalister forstår ikke alt.

Møtet hevet.

Formiddagsmøtet lørdag 17 desember.

Navneoprop blev foretatt.

Protokollen for gårsdagens møte referertes ved sekretæren, Volan.

Elias Volan: Jeg har en bemerkning til protokollen selv. Jeg var ikke opmerksom på det igår. Men det blev ved revisjonsansettelsen avgitt 2 stemmer mer enn det her er stemmeberettigede til. Det stemte 94 (48 og 46). Vi er 94 stemmeberettigede; men 2 var fraværende — Raaen og barber Martinsen. Skog- og Landarbeiderforbundet har 4 representanter til stede; men bare 2 av disse har stemmerett. Jeg vil opplyse om det; men jeg mener det ikke bør få konsekvenser.

Alfred M. Nilsen: Jeg kan ikke være enig i at avstemningen ikke skal ha konsekvenser. Prøvevoteringen var den avgjørende og der skilte det på 2 stemmer. Det må stemmes på nytt og jeg foreslår det.

Halvard Olsen: Jeg vil foreslå at protokollen vedtas og dermed også den foretatte votering.

Ø. Martinsen talte for ny votering.

Evald Nielsen (Skog og Land): Vi har ikke fått beskjed om at vi ikke har stemmerett her. For øvrig stemte vi to på hver vår kandidat.

A. E. Gundersen talte for ny votering.

P. H. Vestad: Jeg har opfattet det slik at samtlige våre 4 representanter hadde stemmeret.

O. L. Strøm: Saken kunde vel løses ved en erklæring fra samtlige de 4 representanter i Skog- og Landarbeiderforbundet om hvor de hadde stemt.

Ambrosius Olsen: Jeg beklager tilfellet; men det går ikke an å omgjøre det som er gjort. Den mann som er ansatt, er ansatt. Jeg tror imidlertid at vedkommende selv ikke vil ansettes på denne måte og derfor vil jeg være med på ny votering.

Liljan: Graver er enstemmig valgt. Det går ikke an å omgjøre det.

Alfred M. Nilsen: Før valget kan godkjennes må det en formel beslutning til. Valget hittil er ulovlig; derfor må noget gjøres. Når det blir oplyst på kongressen hvordan det er, kan det være at den omgjør det hele. Vi vet jo ikke hvem av de 4 fra Skog og Land, som har rett til å stemme.

Volan: Vi har i cirkulære meddelt alle forbund at representantskapet vilde bli innkalt direkte fra Landsorganisasjonen. Vi har alltid fulgt den ordning, hvis representasjonsordningen er blitt forandret, at vi har tatt de representanter som på vedk. forbunds liste står først. Når jeg har fått disse opplysninger var det min plikt å opplyse derom. Nogen bebreidelse i den anledning vil jeg ikke ha. Personlig tror jeg det er riktig å få en ny votering.

Strek blev satt.

Vestad: Volan plikter å gi forbundet rede på tingene. Det er ikke gjort. For de 2 andre fra vårt forbund er det ikke sagt noget om at de

ikke har stemmerett. Vi må jo etter dette trekke oss tilbake og bestemme hvem av de 4 som skal representere vårt forbund.

Josef Larsson: Vi blev spurt om det var nogen forandring i vår representasjonsliste. Når det gjelder ansettelsen er jeg enig i at voteringen er ulovlig. Men man må kunne votere over hvorvidt valget skal godkjennes.

Emil Torkildsen: Vi bør stemme for formannens forslag om å godkjenne valget.

Votering: Ved alternativ votering mellom Halvard Olsens og Alfred M. Nilsens forslag blev Olsens forslag vedtatt mot 27 stemmer, som blev avgitt for Nilsens.

Olaf Abrahamsen foreslo nu at samtlige 4 fra Skog- og Land heretter hadde stemmerett.

Halvard Olsen foreslo at de 2 fikk møte med tale- og forslagsrett.

Votering: Olsens forslag blev vedtatt med stort flerall.

Diet og tapt arbeidsfortjeneste.

Halvard Olsen foreslo for *utenbys* representanter 20 kroner i diét og for *innenbys* 10 kroner samt 15 kroner for tapt arbeidsfortjeneste.

En taler foreslo 15 kroner i diét *utenbys* og den tapte arbeidsfortjeneste satt til 12 kroner.

Votering: Halvard Olsen forslag blev vedtatt.

A. E. Gundersen: Ved forrige representantskapsmøte gikk en hel del fra møtet før det var ferdig. Jeg vil foreslå at det må søkes om permisjon og de som ikke gjør det taper retten til diét og tapt arbeidsfortjeneste.

Votering: Gundersens forslag blev vedtatt.

Fortsatt behandling av A. F. L.s internasjonale forbindelser.

Dagsordenens punkt 3: *A. F. L.s internasjonale forbindelser* fortattes.

A. H. Arntsen: Det er interessant å se sekretariatets innstilling. Det er en tannløs innstilling og formannen motiverer også med at det intet skal sies. Forsåvidt er det riktig. Men er ikke saken like aktuell idag som tidligere og senere? Hvordan er ikke forholdene rundt om i verden? På det nuværende tidspunkt er det ikke aktuelt, sier man. Men jeg mener at nettopp nu er den mer aktuell enn nogensinne. Det forstår man også; men det er fordi man kommer inn på den politiske side. Man tør ikke ta standpunkt av frykt for politiske stridigheter. Torkildsen spurte om hvordan arbeiderpressen vilde stille sig. Det er klart at det kan man ikke få svar på. Det kommer an på den faglige og politiske utvikling her i landet. Den faglige bevegelse får ikke lov til å ta standpunkt fordi den kan renne pannen mot veggen på grunn av den politiske side ved spørsmålet. Det er tydelig tale. Det er også en skjult trusel i det. Fagorganisasjonen skal ikke få ta standpunkt ut fra sine interesser. Er ikke realiteten den at vi vil i forbindelse med de andre

lands arbeidere for å hjelpe dem og derved oss selv? Frykten for at D. N. A. skal ta skade på sin sjel fordi om A. F. L. går inn i sin internasjonale! Vi kan ikke lenger bygge på frykt. Det er heller ingen begrundet frykt for at Landsorganisasjonen skal besmitte D. N. A. og opslutningen til partiet vil ikke bli mindre. Det vil skape ny tiltro til D. N. A. at det har det moralske grunnlag til å ta standpunkt. Det er et undfallenhetens standpunkt sekretariatet har tatt. Jeg vil foreslå:

«Representantskapet uttaler at spørsmålet om Landsorganisasjonens internasjonale forbindelser må sees som et *rent faglig organisasjonsspørsmål*. Ut fra dette synspunkt anmodes sekretariatet om å opta saken til behandling på førstkommende kongress.»

Emil Torkildsen: Jeg rettet mine 2 spørsmål til det politiske parti tross dette skulde være et *faglig* spørsmål. Sekretariatet behøver vi imidlertid ikke etterlyse. Vi vet hvor det vil stille sig. Men det er den politiske bevegelse det har sin interesse å høre om, om den også går i den retning som fagorganisasjonen. Derfor spurte jeg også om: hvis fagkongressen besluttet tilmeldelse og saken blev sendt til uravstemning, vilde da arbeiderpressen optre lojalt? Jeg fikk ikke noget svar; men nærmest at det skulde være et politisk prestige-spørsmål. Og det lå en trusel i at det kom an på hvordan denne forsamling stilte sig. Det skulde imidlertid være oplagt. Det tales om dypere årsaker; men vi får ikke høre hvad det er. Hvad er forskjellen mellom de svenske, danske og norske arbeidere? Det blev nevnt at man skulde henstille til partiets landsmøte om å stille oss fritt. Jeg forstår hensikten; men vi er ikke noget underbruk av partiet. Da skulde det heller være omvendt. Nei, det hele er et prestigespørsmål. Hvis Tranmæl snudde så var saken i orden. Det er bare et par ord av D. N. A.s ledere som det står på. Jeg kan godt være med på å skille dette faglige spørsmål ut fra det politiske. Men skal vi klare det, så må også de politiske ledere være med på det. Jeg vil imidlertid henstille til Arntzen å trekke sitt forslag tilbake. Vi bør ikke forsere denne sak. Men da må vi kunne gå ut fra at sekretariatet kommer med innstilling. Og er så pressen ikke lojal, får fagorganisasjonen komme med sine egne aviser.

Nils Norheim: Faktisk og reelt opgjorde representantskapet sist sin opfatning. De som nu reiser saken her på ny, har ingen momenter å føre i marken for at det er skjedd noget nytt siden da. Vi kan ikke sjaltre ut det faglige og det politiske. Det kan forståes at sekretariatet følger sig ubehagelig til mote ved å måtte be Sverige og Danmark om hjelp. Men det er nu en følelsessak. Og selv om det er ubehagelig, så får man, hvis man ikke klarer det lenger, trekke sig tilbake og la nye folk komme til. Men dette forplikter da ikke oss som har vår innstilling, å forandre den? Jeg beklager forholdet til Russland. Men ved å gå over til Amsterdam har vi da forenklet spørsmålene? Gagner vi arbeidernes interesser ved det? Forholdet er så vanskelig at hverken vi eller Amsterdam har nogen nytte av det. Men det verste er at vi skal ta en orientering som vi ikke har. Samlingen i 1927 var forpliktende for begge parter og da skal man ikke bruke tomme skruten på den ene part:

Johs. M. P. Ødegaard: Jeg har inntrykk av at debatten begynner å

komme inn i en lidenskapsløs gate og man bør utvikle det så man kan klarne denne sak. Jeg fikk et noget annet inntrykk av Tranmæls innlegg enn Arntzen og Torkildsen. Jeg forstod det ikke som nogen trusel. Jeg forstod ham slik at det kunde være spørsmål om å løse dette faglige spørsmål ut av det politiske leie. Ja, Tranmæl benekter det ikke nu. Altså er det riktig oppfattet. Vi arbeider innenfor våre faginternasjonale og det arbeide er i god gjenge; men det blir aldri undlatt å interpellere oss om hvordan stillingen er her i landet til hel og full internasjonal samling. I visse situasjoner har det vært pinlig å stå i denne stilling. Tranmæl mente å se en lysning til skandinavisk samarbeide mellom hovedorganisasjonene. Jeg har den opfatning at istedenfor å lempe på disse forhold er det tegn som tyder på stramning.

Arthur Olsen Kunde man ute fra Vest-Europa merke noget mer til virkelig klassekamp så vilde vår innstilling her hjemme også bli anderledes. Særlig efter lockouten, da vi hadde fått den store økonomiske støtte, vilde en uravstemning ikke ha bragt oss op i noget oprivende forhold. Men efter det har vi hatt en vanskelig tid, så nu er en slik uravstemning vanskelig. Lie var inne på spørsmålet om de skandinaviske forbindelser. Det kunde kanskje være at vi kunde kjøpe oss til det. Danmark trenger nu støtte. Denne sak diskuterer vi på arbeidsplassen og det er denne halvheten som alltid bemerkes.

Ambrosius Olsen: Hvorfor er det alltid så stor interesse om dette spørsmål? Nettop fordi det er så brennede aktuelt. Når sekretariatet allikevel kommer med en enstemmig innstilling så forstår nok også de det; men når de foreslår utsettelse så er det et taktisk spørsmål. Tiden er ikke inne. Og jeg har erfaring for at det er ikke flertall ute blandt arbeiderne i denne sak. Jeg ser det på mitt sted. Det er langt fra flertall. Vi ser også forholdene ute i verden, hvor arbeiderne står i stadig kamp. Den venstreretning som kommer tilsyne ute i verden kunde vi kanskje få utnyttet. Jeg er enig i sekretariatets innstilling. Vi har råd til å vente når det ikke er lenger enn til kongressen. Tranmæls og Norheims uttalelser idag har en anne undertone enn tidligere. Men det må godvilje til. Og når Tranmæl har den opfatning at man her må vise god vilje så bør vi følge den.

Harald Thoresen: Man søker å opkonstuere et skille mellom den faglige og politiske bevegelse; det er uriktig. Og enn mer meningsløst er det at man undervurderer de fagorganiserte arbeidere ved å dosere at et par journalister står hindrende i veien for internasjonal samling. Faktisk står fagorganisasjonen kløvet på langs i dette spørsmål. Men jeg erkjenner at det er skjedd en strømkentring i det senere. Det var ikke bare politiske ting, som gjorde at fagorganisasjonen meldte sig ut av Amsterdam; det var også rent faglige ting. Den faglige Central idag er efter vår opfatning for løst sammensatt og tilfredsstillende ikke de krav de fagorganiserte stiller til en Internasjonale. Men selv om den er mangelfull kan man ikke leve isolert. Vi må se å komme innenfor og gjøre den best mulig. Man må forenkle spørsmålet og se på det som et faglig spørsmål. Men det verste vil være å presse denne sak frem. Det har vi erfaring for aldri fører frem.

Tranmæl: Jeg begriper ikke hvad dette med det politiske er. Jeg

nevnte nettop hvor ømfindtlig dette spørsmål er blandt de fagorganiserte. Det er av hensyn til fagorganisasjonen at man skal være forsiktig, for ikke å ødelegge den. Å undgå strid som kan virke tilbake på den faglige og politiske bevegelse. Arbeidernes ømfindtlighet og våkenhet er stor på dette punkt. De som derfor er interessert for en løsning må være varsomme her. Moskva boikotter alle som ikke går inn i Komintern og allierer sig med borgerlige stater. Jeg sa igår at spørsmålets stilling før kongressen, på kongressen og efter den beror på hvordan vi tar dette spørsmål op. Så tales det om arbeiderpressen. Hvis det ikke nu har vært vist lojalitet, så forstår ikke jeg hvad man mener med lojalitet. Arbeiderpressen har vist lojalitet og vil fortsatt komme til å vise det. Men vi skal ikke ha nogen kirkegårdspolitikk. Vi skal ha liv og rørelse i bevegelsen og beslutsomhet.

Øistein Marthinsen: Vår stilling styrkes for hver dag nasjonalt; men internasjonalt har vi ikke hatt noget program. Vi har i sin tid satt Tranmæl og Torp i den politiske ledelse for at fagorganisasjonen skulde prege partiet. Hvorfor nøler de nu? Man skal ikke se så ensidig på situasjonen. Man kan være fornøyd med diskusjonen forsåvidt som det ikke er kommet noget imot en løsning av denne sak.

Streik blev satt.

Hans Eriksen: Jeg kan godt forstå sekretariatets standpunkt. De har den samme innstilling som tidligere, at de vil, men de tør ikke einu ta det avgjørende standpunkt. Var sekretariatet idag på det rene med at det hadde det store flertall med sig vilde nok også en annen innstilling vært kommet. Dere som kommer utenfra bør bringe opplysning om disse ting. Og hvorfor skal ikke vi som vil denne linje, påpeke det og nødvendigheten av internasjonal samling akkurat som Norheim like kraftig på sin side taler imot? Det er ikke noget personstandpunkt; men det vi har erfart ute blandt medlemmene. Jeg vil stemme for Arntzens forslag. Vi må ikke få en ny kongress uten at det foreligger positive forslag.

Trygve Lie: Jeg holder meget på realiteter. Det som er brennende aktuelt er at det skulde være mulig å få i stand et skandinavisk samarbeide — politisk og faglig. Jeg går ut fra at det blir ventilert. Man må også være opmerksom på at neste år står vi foran skjerpede tukthuslover. Nu står vi der først igjen og det har betydning for Sverige og Danmark for det går tripp trapp. Jeg ser videre på antikrigsarbeidet, arbeidstids- og arbeidsledighetsspørsmålet. Alle de ting er så viktige at det er av den største betydning å finne frem til et skandinavisk samarbeide. Det skulde glede mig om man her kunde skille det faglige fra det politiske; men ikke forstår jeg hvordan man kan klare det. Man må ha for sig konsekvensene. Men det kan bli et faglig spørsmål. Det kan komme under en konflikt, eller under et angrep på det skandinaviske samarbeide. Men selv om man sier at det skal være et faglig spørsmål, så må det være enighet om det mellom den politiske og faglige ledelse. Arntzens forslag bør trekkes tilbake.

P. H. Vestad: Nettop på grunn av følsomheten om dette spørsmål, har sekretariatet fremmet sitt forslag. Og også fordi det er en politisk sak, som Lie sa. Vi søkte i sin tid samarbeide med Russland og vi hadde

endog gjensidighetsavtale. Men vi fikk aldri støtte hverken økonomisk eller moralsk. Aldri er det blitt sendt så meget kubb til Norge, som da vi hadde kampen her i landet. Derfor besluttet vårt landsmøte omtrent enstemmig i 1931 å avbryte den forbindelse. En forbindelse med Sverige og Danmark er nyttigere her. Man får se praktisk på spørsmålet. Da nytter det ikke å stå splendid isolation.

Norheim: En ting er at vi har slått fast at vi bør ha internasjonale forbindelser og at vår stilling er som den er; men det er ikke nødvendig derfor å si at den norske fagorganisasjon er svak fordi den ikke står i Amsterdam. Jeg har intet imot at Lie og sekretariatet får en skandinavisk konferanse i stand og at kanskje Den faglige Central kunde komme til stede.

A. Bratvold: Når fagorganisasjonen idag står sterkt er det på grunn av den støtte vi har fått fra de foraktede Amsterdammere. Og når vi har fått den støtte og hjelp er det fordi vi har hatt fagforeningsfolk her hjemme, som har hatt samme standpunkt. Tranmæls innlegg gjorde mig stort sett godt. Men han skal ikke benekte at det drives cellevirk-somhet. Jo hurtigere det blir slutt, jo bedre. La oss nu vedta sekretariatets standpunkt; det er det riktige. Vi bør ikke forhaste oss; men vi er nu endelig kommet til sannhets erkjennelse.

Arntzen: Norheim har gjort en koldbøtte fra første til annet innlegg og det er fordi Tranmæl i mellemtiden har vært oppe og talt. De almindelige fagforeningsfolk er innstilt. Spørsmålet er bare tidspunktet og måten det fremlegges på. Hvad arbeiderpressen angår er den lojal og ære være den for det. Nettop derfor står vi så sterkt her hjemme. Lie gav uttrykk for et politisk synspunkt. Ledelsen i A. F. L. sier at man skal samarbeide med D. N. A. og kan det skje til næste kongress, så kan jeg ta mitt forslag tilbake.

Abrahamsen: Det er vel mer riktig det Lie sa at det først og fremst er et politisk spørsmål enn slik som Arntzen mener, nemlig at det går an å avkoble hjernen på folk. Spørsmålet er ikke så enkelt som Arntsen vil ha det til.

Votering: Sekretariatets innstilling blev enstemmig vedtatt.

Eftermiddagsmøtet 17 desember.

Protokollen referertes og godkjentes med en bemerkning av *Josef Larsson* om at satsene for diét og tappt arbeidsfortjeneste måtte tilføies.

Arbeidsbyrået og konferansen om 40 timers arbeidsuke.

Man gikk derefter over til det av A. E. Gundersen til dagsordenen motionerte punkt: *Arbeidsbyråets forestående konferanse om 40 timers arbeidsuke.*

A. E. Gundersen: Den faglige Central krevet på møtet i Madrid på ny innkallelse av Arbeidsbyrået i Genf til behandling av 40 timersuken og det er nu besluttet holdt i januar. 40 timers arbeidsuke er et internasjonalt spørsmål, som vi må se i fellesskap. Det viktigste er at arbeiderklassen hele verden over stiller kravet om 40 timers uke. Det som

skjer nu er at Danmark, Tsjekkoslovakiet og Italia vil sende regjeringsrepresentanter og arbeiderrepresentanter, som vil stemme for 40 timers uke. Det byrået kan gjøre er at hvis det blir flertall for saken, kan det forberede den videre og med tiden lage en konvensjon derom. Det er jo ikke dermed gitt at vi får 40-timersuken; men det gir saken et støt fremover. Fra Norge kan jeg ikke tenke mig annet enn at arbeidsgiverne vil møte og de vil tale og stemme imot. Kongressen i 1931 besluttet jo å la sjømennene reise til Genf. Dette spørsmål gjelder *alle* arbeidere, ikke bare sjøfolkene. Vi har dermed ikke tatt noget prinsipielt standpunkt for Arbeidsbyrået. Men det tar sig høist besynderlig ut at ikke vi som arbeider for 40 timers uke blir med her. Den finske kommunistiske Landsorganisasjon møtte den hele tid, mens den eksisterte, ved Arbeidsbyrået. Og det gjorde den av taktiske hensyn. Nu kan det innvendes at den svenske fagorganisasjon ikke er interessert. Den har imidlertid den hele tid steilt holdt på 44 timers arbeidsuke. De stemte også mot Amsterdam-Internasjonalens centralbeslutning om 40 timer. Men jeg antar dog at svenskene også vil stille sig imøtekommende. Å møte frem ved denne konferanse stemmer jo også med vår opfatning ellers. Vi møter op i herredsstyrer og kommunistyrer og drøfter våre saker. Da bør vi også møte op her. Det er sagt at sekretariatet har behandlet saken for 14 dager siden. Men representantskapet bør ikke ta hensyn til det. Et hvilket som helst forbundsstyre vilde foran et landsstyremøte overlate en slik sak til det. Sekretariatet burde også overlatt dette til representantskapet. Jeg vil foreslå: «Spørsmålet om 40 timers arbeidsuke som skal behandles av Arbeidsbyrået i januar måned næste år, mener representantskapet er av så viktig betydning for arbeiderklassen i alle land — også arbeiderklassen her i landet — at representantskapet beslutter at Landsorganisasjonen lar sig representere ved denne konferanse.»

Halvard Olsen: Det er som oplyst av Gundersen riktig at vi har behandlet denne sak og det var som følge av en skrivelse fra departementet av 23 november i år med opplysning om denne konferanse og at det var anledning til å sende representanter. Utgiftene hermed måtte de representerende organisasjoner selv bære. Skrivelsen blev behandlet i sekretariatet efter at den var behandlet i det internasjonale utvalg og det besluttet enstemmig, d. v. s. hvis den kom op her, vilde de stå fritt; men ellers var det enstemmighet om ikke å sende representanter. Det er gitt at vi først og fremst må se å finne en ordning på det spørsmål vi tidligere her har drøftet, før vi går til institusjoner som det her gjelder. Den er av adskillig mindre betydning enn når det gjelder samling med våre klassefeller verden over. Sekretariatet følte sig så vidt jeg forstod det, bundet av fagkongressens beslutning her og vi er nødsaget til å respektere den. Jeg vil foreslå at representantskapet godkjenner sekretariatets beslutning om ikke å sende representanter til konferansen.

Systad: Har sekretariatet svart departementet?

Halvard Olsen: Nei, ennå ikke.

Øistein Martinsen: Jeg mener det er faktisk dumt av oss å avslå dette. 54 nasjoner er tilknyttet dette byrå. Her har vi 54 arbeiderrepresentanter som vil stemme for 40 timers uke; dertil kommer en rekke mindre stater som vil stemme for det, og man har Italia, hvor både re-

gjerings, arbeidsgivernes og arbeidernes representanter vil stemme for det. Her har vi en anledning til å arbeide for vårt krav. At den reaksjonære regjering vi nu har, ikke sender representanter, er ikke merkelig. Vi ser også at de borgerlige partier motarbeider dette Arbeidsbyrå. Det skulde tilsi vår stilling.

Alfred Madsen: Rapporten som skal behandles i Genf, kom igår og har titelen: Arbeidsledigheten og arbeidstidsinnskrenkning. Den inneholder en rekke materiale. Arbeidsbyrået fattet i april den prinsipielle avgjørelse og vedtok da med 48 mot 37 stemmer at man skulde arbeide for arbeidstidsinnskrenkning. Senere har Italia purret og krevet øieblikkelig konferanse herom, før den økonomiske verdenskonferanse neste år. Nu har man ikke noget felles arbeidsprogram når det gjelder arbeidstid. Men så vidt jeg forstår vil det bli utarbeidet en konvensjon om øieblikkelig arbeidstidsnedsettelse. Hvorvidt det vil bli gjennomført kommer jo av den makt man kan stille op for konvensjonen i de forskjellige land. Når vi besluttet ikke å la oss representere så var det som følge av fagkongressens beslutning om ikke å være representert ved Arbeidsbyrået. Man mente det var riktig å være lojal. Men personlig har jeg den opfatning at dette er vårt viktigste spørsmål for tiden. Vi står imidlertid i en tvangssituasjon.

Johs. Hulthin: Man vil reise hjem med en flau smak efter dette møte. Man har i formiddag ikke turdet si sin virkelige mening i det internasjonale spørsmål. Og nu taler man om arbeidsløsheten, en sak vi har diskutert meget her hjemme og som er et internasjonalt spørsmål. Men når vi kan være med på å behandle det på internasjonal basis, så skal man holde sig vekk. Vi burde nettop være med overalt hvor det behandles forholdsregler mot arbeidsløsheten. Skal man ha representantskapsmøter mellom kongressene, så må man også si noget der og ta virkelige standpunkter.

Arntsen: Spørsmålet er om det er aktuell politikk av fagorganisasjonen å være bundet av det vi tidligere har gjort eller besluttet. I tene av 1920 stod det at man skulde trenge sig inn i alle institusjoner og forsamlinger. Det var kommunistisk standpunkt. Men så skjer det at sekretariatet her innbyr oss til status quo. Er det riktig? Er det virkelig fagforeningspolitikk? Det er en fraksjon hos oss, som vil gå med på nedsettelse av arbeidstiden uten kompensasjon. De har også et syn og en platform å stå på. Jeg er ikke enig med dem; men nettop denne fraksjon burde være med å benytte plattformen i Genf. De som vi representerer forlanger også at vi skal delta, slik at de har utbytte derav. Ut fra dette syn stemmer jeg for Gundersens forslag. Det er en realitet.

Halvard Olsen: Det gjør sig en misforståelse gjeldende. 3 kongresser har fattet beslutning i saken. I 1925 når det gjaldt vår representasjon i Genf. Vi skulde ikke delta der. I 1927 blev det gjentatt og i 1931. Siste gang med undtagelse av sjømennene. Selvfølgelig kan man her beslutte. Vi er ikke kommet sammen bare for å diskutere. Men vi plikter å ta hensyn til kongressen. Representantskapet kan selvfølgelig gjøre hvad det vil, men sekretariatet må ta hensyn.

Halfdan Jønsson: Jeg har ikke vært med i sekretariatet om behandlingen av denne sak og står fritt selv om jeg ikke har reservert

mig. Regjeringens standpunkt skulde gjøre oss betenkelige. Det er den mest reaksjonære regjering som landet har hatt. En regjering som hver dag sitter og dispenserer fra arbeidstidsloven. Det kan derfor være spørsmål om vi virkelig skal stille oss på Hundseid—Quislings standpunkt. Jeg er enig i at man skal bøie sig for kongressen. Men det gis også situasjoner som ikke kan forutsettes. Derfor har man sekretariat og representantskap, som mellom kongressene må ta standpunkt. Jeg mener den situasjon er til stede nu. Man bør stille sig det spørsmål: hvad vilde kongressen gjort om den nu var samlet istedenfor representantskapet? Jeg tror ikke kongressen vilde stilt sig imot og jeg henholder mig til et parallelt tilfelle på siste fagkongress. Vi tok et negativt standpunkt; men da det gjaldt spørsmålet arbeidstiden for sjøfolkene sa kongressen med stort flertall: reis til Genf. Men er det forskjell når det gjelder arbeidstiden for industriens arbeidere? Tror man kongressen vilde vært så inkonsekvent? Jeg er sikker på at kongressen vilde ha sagt at sekretariatet må la sig representere.

Tranmøl: Saken for sjøfolkene var viktig, men jeg tror ikke de får løst arbeidstiden til sjøs i Genf. Vi var i sin tid representert i Washington; men bare 11 stater har ratifisert de konvensjoner, som der blev vedtatt og det vesentlig mindre og betydningsløse stater. Og så tror man at man her kan gjøre noget. Det er viktige saker; det er så. Det er viktighet overalt. Vi har arbeidstiden i grubene. Den konvensjon er ratifisert av en stat — Spania. Vi har videre i handels- og næringsbranchen en konvensjon, men den er ikke ratifisert. Vi er alle enige om hel og full kompensasjon ved arbeidstidens nedsettelse; men da må vi ta den selv. Jeg må anbefale sekretariatets forslag.

A. E. Gundersen: Washington-konferansens beslutning om 8-timersdagen er innført i alle kultursamfund. Det er i denne enkelte sak om arbeidstidens ytterligere nedsettelse, at vi skal slutte op om våre øvrige klassefeller ved Arbeidsbyrået.

Ingv. Haugen: Efter den behandling spørsmålet om sjøfolkenes deltagelse i Genf har fått innenfor mitt forbund, er stillingen for mig personlig klar, så det skulde være unødvendig for mig å presisere den. Imidlertid vil jeg ikke undlate å gjøre representantskapet opmerksom på en del fakta i denne forbindelse. Det er ingen av sjøfolkenes representanter som har hatt nogen som helst illusjon om at vi skulde bringe en forkortet arbeidstid for sjøens arbeidere med hjem fra Genf. Den illusjon har man nok for lenge siden slått fra sig, men man hadde i det lengste håpet at man skulde være i stand til å få med sig hjem en konvensjon i spørsmålet om arbeidstidens forkortelse, idet det i de siste år og ved de siste konferanser som har vært avholdt, har vært det nødvendige flertall for et voteringsstema om 8-timersdagen til sjøs; men likeså sikkert som at dette flertall har eksistert på konferansen, har det også vært mulig for redernes representanter å få saken utsatt og sabotert. Jeg minner her om den episode som opstod på Joint Maritime-konferansen i Paris 1928, da rederne forstod at de var i et mindretall, forlot konferansen førenn voteringen blev foretatt og nektet å møte til videre behandling av saken. Et kompromiss kom i stand som gikk ut på at man først skulde uteske de forskjellige lands regjeringer og

organisasjoner om stillingen, og senere har det vært planlagt den ene konferanse etter den annen uten at disse er blitt avholdt, nettop fordi rederne saboterer saken ut fra den kjensgjerning at de slik som stillingen for tiden er, at flere lands regjeringsrepresentanter vil komme til å stemme sammen med sjøfolkenes representanter om 8-timersdagen til sjøs. Det er inntil nu det eneste resultat man har kunnet konstatere i denne så viktige sak for sjømannsstanden.

Man har dog den tilfredsstillelse at sjøfolkenes organisasjoner, som et resultat av alle disse mislykkede forsøk i Genf nu endelig har rottet sig sammen og blitt enige om hvorledes 8-timersdagen til sjøs skal kunne praktiseres. Det har nemlig ikke vært enighet mellom sjømannsorganisasjonene i Europa om dette spørsmål. Når jeg vil stemme for Gundersens forslag i dette tilfelle, er det ikke fordi jeg tror at den konferanse som skal avholdes i Genf om forkortelse av arbeidstiden for industriarbeiderne, vil føre til noget positivt resultat, men jeg tror på den annen side at en deltagelse i denne konferanse vil være av stor verdi av 2 årsaker. Den *første*: at industriens arbeidere ved denne konferanse kan bli enige om et bestemt vøteringsstema, slik at ikke et lands industriarbeidere holder på 44 timers arbeidsuke, mens andre lands industriarbeidere vil ha 40 timer eller noget derunder. Den *annen* årsak som jeg mener er av viktighet, er den ting at vi alltid har hørt i de siste år her hjemme, at de forskjellige organisasjoners tillitsmenn når de har kommet til Genf ikke har vært de samme personer, som når de optrer på sine organisasjoners møter i sitt hjemland. Man har således gjentagende hørt at den ene landsorganisasjonsformann etter den annen har lat sine prinsipper falle når de kom til Genf og har falt om halsen på arbeidsgivernes representanter og blitt enige med dem om forskjellige kompromisser.

Jeg synes derfor Landsorganisasjonen i Norge ved denne anledning burde la sig representere og at vår arbeiderpresse også var representert ved en helt uhildet journalist, som kunde gi korrekte etterretninger om de forskjellige lands organisasjoners tillitsmenns innlegg og stillingtagen på konferansen. Vi har nettop idag diskutert spørsmålet om de internasjonale forbindelser, og det som jeg tror var den største vanskelighet i dette spørsmål er nettop den ting at vi har så lett for å betrakte f. eks. de tyske, franske og engelske organisasjoners tillitsmenn for nogen forrædere overfor arbeiderklassen. Og kunde man her ved få det konstatert at så ikke var tilfelle, men at de tvert imot er likeså revolusjonære og standhaftige i sine spørsmål som vi tror vi er her i landet, så vil man uten tvil ha ryddet av veien en stor vanskelighet i spørsmålet om de norske arbeideres stilling til de internasjonale forbindelser.

Alb. Karlsen: Vi har en kongressbeslutning som sier hvordan vi skal opptre. Men fornuftmessig tilsier det oss at det er uriktig å opptre slik at man ikke reiser til Genf. Hvilket inntrykk vil arbeiderne og i første rekke de arbeidsløse få av dette. Jeg vil anbefale Gundersens forslag.

Norheim: Det er bedrøvelig å se at hver gang man viser forståelse, så skal det utnyttets tendensiøst. Gundersen var med og konsiperte

beslutningen om sjøfolkene og at den ikke skulde ha videre følger for fagorganisasjonen. Det vi vedtok klokken 13 skal altså opheves klokken 17. Hvor mange konvensjoner er ratifisert siden 1922? Bare et fåtall. Tror man det blir flere herefter? Å nei.

Josef Larsson: En kongressbeslutning skal holdes; men hvorfor har vi representantskapet? Det har å avgjøre viktige og aktuelle saker. Det kan ikke opheve kongressens beslutning. Men vi kommer ikke i strid med kongressen ved å delta i Genf. Når jeg ser på stillingen i jernindustrien, så tilsier det mig å stemme for Gundersens forslag for derved å være med å øve påtrykk på alle steder. Jeg tror det vil veie i vårt arbeide her hjemme å være med der. Og det er ikke i strid med kongressen.

Eugen Johannessen: Jeg har inntrykk av at det ikke har nogen betydning å være til stede i Genf. Det er en borgerlig institusjon, som ikke har interesse for arbeiderne. Skal vi gjennomføre noget må det skje ved oss selv. Jeg ser det som en skadelig illusjon å delta i denne konferanse.

Ø. Martinsen: Ingen har hermed forespeilet 40 timers ukens snarlige innførelse. Men vi kan herved få en internasjonal plattform. Verdenskrigen skapte 8-timersdagen; den økonomiske krise vil skape 40 timers uken.

Arntsen repliserte til Johannessen og Norheim.

Oscar Karlsen: Jeg tror ikke det er nogen fare ved at A. F. L. var representert, men logikken mangler. Man turde ikke ta standpunkt for en internasjonal arbeidersamling, før kongressen tar sitt standpunkt. Det burde da være det første som må skje. Og ikke å knytte forbindelser med borgerlige institusjoner.

Volan: Vi bør jo ikke glemme kongressens beslutning selv om representantskapet er høieste myndighet mellom kongressene. Etter at sjømennene fikk dispensasjon opstod spørsmålet om A. F. L.s stilling til Arbeidsbyrået. Det heter herom i kongressprotokollen: «Da det er reist tvil om den dispensasjon som sjømennene nu har fått og Landsorganisasjonens stilling, vil dirigenten foreslå følgende til protokolls: Ved vøteringen i denne sak er det intet endret i Landsorganisasjonens stilling til Arbeidsbyrået i Genf. — Vøteringen har kun gitt dispensasjon fra den beslutning som blev fattet av kongressen i 1925 for Norsk Matros- og Fyrbøterunions vedkommende.» — Kongressen gav sin tilslutning til dirigentens opfatning. — Kongressen har fastslått at vår stilling til Arbeidsbyrået er den samme som tidligere. Vi skal etter det ikke være representert der. Hvilket spørsmål er det viktigste for oss? Det er å få tilrettelagt våre internasjonale forbindelser. Mener representantskapet at saken kan løses på den måte som Gundersen vil, vel gjerne for mig. Men de gjør saken en bjørnetjeneste.

Ambrosius Olsen: Norheim påpeker stadig og spesielt overfor mig at jeg skal reise til Amsterdam. Ja, jeg har da et sted å reise til jeg foruten til Rjukan. Men Norheim har bare Stavanger. Det er negativ politikk Norheim fører. En forkortelse av arbeidstiden er alle enige om for å bekjempe arbeidsledigheten. Ja, men hvorfor gjør vi ikke noget da? Vi kan ikke i et enkelt land foreta oss noget her. Det vil si en for-

kortelse av arbeidstiden med kompensasjon. En annen ting er hvis vi tar forkortelse uten kompensasjon. Var det ikke da mer på sin plass å få en arbeiderkonferanse ute i verden om denne sak? Eller i Skandinavi. Jeg vil foreslå: «Det henstilles til sekretariatet og det internasjonale utvalg å søke istandbragt en internasjonal eller skandinavisk konferanse til drøftelse av spørsmålet om forkortelse av arbeidstiden.»

Tranmæl: Den linje Ambrosius Olsen er inne på er den riktige; men det er vanskelig å få i stand. De ser mange steder så lite klassemessig på saken. Genf er ingen besluttende myndighet; det har da Staten og kommunene. Kongressen har tidligere tatt representantskapet fatt. Her vil man en konkret handling, som avviker fra vårt tidligere standpunkt.

A. E. Gundersen foreslo følgende tillegg til sitt forslag: «Representantskapets stilling til denne konferanse forandrer ikke Landsorganisasjonens standpunkt til Arbeidsbyrået i Genf.»

Birkeland (Handels- og Kontorfunksj. Forbund): Det tangerer kongressbeslutningen og jeg kan ikke stemme for Gundersens forslag.

Norheim: Landsorganisasjonen og partiet må se å utarbeide et program for å komme ut av uføret — et arbeiderklassens økonomiske program. Jeg skal ikke være mot en skandinavisk arbeiderkonferanse og jeg stemmer gjerne for Ambrosius Olsens forslag.

Hulthin: Det er de faglige organisasjoner som har føling med arbeiderne, ikke partipolitikken. Vi bør være med der hvor arbeidstidsforholdene behandles.

Wold: Vi plikter å ta alle hensyn til kongressen. Men det er vel ikke derfor gitt at vi ingen ting kan gjøre. Vår stilling er nu så rotet som vel mulig. Det skulde ikke bety noget brudd på kongressens beslutning å vedta Gundersens forslag. Men når det er reist tvil derom, så vil jeg stemme for sekretariatets forslag.

Rasmus Rasmussen: Vi har intet å gjøre i Arbeidsbyrået i Genf. Gundersen sier det ikke er et politisk forslag. Det er det. Still dig ei så hellig an, vi kjenner dig Jupitermann. Min opfatning er at sender vi representanter til Genf, så sender vi saken på 30—40 års ørkenvandring. Derimot ved å vedta Ambrosius Olsens forslag, tar vi den praktisk op til en hurtigere avgjørelse.

Votering: Halvard Olsen: Før vi går til votering vil jeg foreslå Ambrosius Olsens forslag oversendt sekretariatet. Det er jo en taktisk affære, hvor det gjelder å føle sig frem.

Ambrosius Olsen: Vi kan vedta det her.

Halvard Olsen: Sekretariatet vil gjøre det som står i forslaget, hvis det er muligheter derfor.

Denne opfatning av Ambrosius Olsens forslag blev vedtatt og det blev oversendt sekretariatet.

Ved alternativ votering mellom Halvard Olsens og Gundersens forslag, blev Olsens forslag vedtatt med 45 mot 34 stemmer, som blev avgitt for Gundersens.

Møtet hevet.

Formiddagsmøtet søndag 18 desember.

Navneoprop blev foretatt. — Protokollen fra gårsdagens eftermiddagsmøte referertes og godkjentes uten bemerkninger.

Punkt 4: Organisasjonstvister.

A. Elektrikernes organisasjonsforhold.

Man gikk derefter over til dagsordenens punkt 4: *Organisasjonstvister.* — Besluttetdes å ta tvist for tvist. Først tok man Elektrikernes organisasjonsforhold.

Fra sekretariatet forelå følgende:

«I henhold til representantskapets beslutning er der holdt møter med elektrikernes organisasjoner i Sulitjelma, Odda, Sanda og Sarpsborg for om mulig i mindelighet å få striden mellem forbundene bilagt ved beslutning av elektrikerne selv om å bøie sig for de fattede beslutninger.

Sekretariatet og de interesserte forbund har vært representert på møtene. Over alt har elektrikerne enstemmig besluttet å fastholde sitt standpunkt om å bli stående i Elektrikerforbundet.

I en konferanse på Landsorganisasjonens kontor 15 desember var sekretariatet, Elektrikerforbundet, Arbeidsmandsforbundet, Kjemisk Industriarbeiderforbund, Jern- og Metallarbeiderforbundet og Papirindustriarbeiderforbundet representert.

Industriforbundenes representanter krevet bestemt at kongressens beslutning om organisasjonsformene må gjennomføres, og at det er sekretariatets plikt å skape respekt for fattede beslutninger.

Nogen ordning av saken ved tilslutning fra samtlige forbund og foreninger har ikke vært mulig.

Sekretariatet foreslår for representantskapet å fatte følgende beslutning:

1. Representantskapet pålegger Elektriker- og Kraftstasjonsforbundet å sørge for at elektrikerne ved de industrielle bedrifter hvor der er tvist overføres til de respektive industriforbund.
2. Forsåvidt forbundet ikke gjennomfører representantskapets beslutning innen 1 mai 1933, ophører forbundets medlemskap i Landsorganisasjonen efter den frist som er fastsatt i Landsorganisasjonens lover.
3. Industriorganisasjonene pålegges å sørge for at elektrikernes lønns- og arbeidsvilkår ikke skades ved den besluttede overføring av medlemskapet.»

O. M. Haugen: Det er vel ikke så meget å si på sekretariatets innstilling efter sakens tidligere behandling. Efter siste representantskapsmøte var det jo meningen at man skulde besøke disse avdelinger og se å få saken ordnet. Mange har trodd at ledelsen har stått i spissen for å få medlemmene til å bryte kongressens beslutning. De som har vært ute i avdelingene vil nok kunne si noget annet. Vårt forretningsutvalg har gjentagende ganger henstillet til disse om å overføre sitt

medlemskap til industriforbundene. Også hovedstyret har gjort det samme; men de vil ikke. At de ikke vil er en illojalitet. Det er så. Men forholdet for vårt vedkommende har vært det at vi først har optatt disse på det tidspunkt, da de enten vilde stå utenfor enhver organisasjon eller stå hos oss. De andre forbund mener at disse da heller bør stå uorganisert. Vårt forbunds styre har ingen fullmakt til å ekskludere disse medlemmer. De har krevet uravstemning for det tilfelle Landsorganisasjonen vil kreve at vi skal ekskludere dem. Jeg har inntrykk av at det ikke er annet å gjøre for oss enn å ta en luftetur ut av Landsorganisasjonen. Men det er jo merkelig at så må skje, når man ser hvordan kongressbeslutningene for øvrig er gjennomført. Her sitter representanter for mange forbund, som ikke har gjennomført kongressbeslutningen. Jeg er takknemlig for sekretariatets innstilling forsåvidt som vi får tid på oss til ytterligere å behandle saken — enten ved uravstemning eller ved et landsmøte. Vårt ordinære landsmøte skal holdes før den tidsfrist som her er satt.

Volan: Det er naturligvis riktig at kongressens beslutning om industriforbund ikke er gjennomført. Mange har vegret sig. Men det er den forskjell at elektrikerne har optrådt absolutt i strid med kongressbeslutningen. Det er en rekke fagforbund som oprettholder sine spesialforbund på tross av at de skulde gå sammen. Men disse har ikke organisert medlemmer i andre industrier, hvor de ikke før hadde medlemmer. Formerne har ikke medlemmer andre steder f. eks. enn i jernindustrien. Elektrikerne har optatt medlemmer som tidligere har stått i vedkommende industriforbund. De kommer således i en annen stilling enn de andre, og det kan vi ikke se bort fra. Så vidt jeg skjønner kan man ikke — hvilken organisasjonsform man enn velger — overlate til medlemmene å avgjøre hvor de vil stå. Da vi behandlet saken i konferansen på sekretariatets kontor var det nevnt 3 utveier. Enten at hovedstyret avgjorde den, uravstemning eller et landsmøte. Slik som det nu ligger an tror jeg det er riktig at man krevet landsmøte på saken. Det kan bli et grunnlag for å treffe avgjørelse. Jeg vil be representantskapet overveie det. Jeg vil ikke dissenter fra sekretariatets innstilling.

Systad: Et formelt spørsmål: Elektrikerne har jo stått utenfor Landsorganisasjonen tidligere og så vidt jeg har forstått har sekretariatet lat dem komme inn igjen med den konsens at de skulde få ha sin organisasjonsform. Så vidt jeg har forstått var lignende beslutning også fattet for Murerforbundet om at det skulde få stå i A. F. L. som et spesialforbund. Jeg slutter mig for øvrig til det Volan sa om å forandre det til landsmøte.

Halvard Olsen: Det var også fremme i sekretariatet spørsmålet om landsmøte. Men vi mente at det måtte overlates til forbundet selv å avgjøre hvordan det vilde behandle saken. Vi vilde ikke gripe inn i forbundets behandlingsmåte. Jeg har ikke noget imot en forandring i innstillingen; men det kan bare bli i henstillings form. Vi kan ikke gi noget pålegg. Systad var inne på et spørsmål. Det var etter innstilling av sekretariatet at man i desember 1926 besluttet optagelse av Elektrikerforbundet på følgende grunnlag:

1. Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbunds ansøking om optagelse i Landsorganisasjonen imøtekommes.

2. Optagelsen skjer som selvstendig forbund. Det kreves dog at forbundet optar forhandlinger med de interesserte forbund om alle organisasjonsspørsmål som har felles interesse.

Disse forhandlinger skal også omfatte spørsmålet om overgang til de respektive forbund i henhold til kongressens beslutning om industriforbund.

3. De medlemmer og foreninger som etter Elektrikerforbundets utmeldelse av Landsorganisasjonen, etter industriforbundsformen er overført til andre forbund, blir stående, og henstiller representantskapet til sekretariatet, at det fra Landsorganisasjonen planlegges og blandt de fagorganiserte arbeidere settes i gang et landsomfattende opplysningsarbeide, for på grunnlag av kongressens beslutninger å kunne nå frem til en mere effektiv gjennomførelse av industriforbundsformen.

Systad: Mener formannen at vi etter det har formel adgang til å vedta det her foreliggende?

Halvard Olsen: Ja, etter at de er inntatt i Landsorganisasjonen har de optatt avdelinger, som tidligere stod i industriforbundene.

A. Bratvold: Under den debatt som gikk foran organisasjonsomlegningen, var vi alle enige om at Landsorganisasjonen skulde være en klasseorganisasjon. Men det var spørsmål om hvilke midler vi skulde bruke for å få arbeiderne til å optre som klasse og ikke som fag. Det er imidlertid livet som skaper forholdene. Papirforbundet skulde jo ha skogs- og fløtningsarbeiderne og vi satte igang arbeide med det. Men så blev det stiftet et Skog- og Landarbeiderforbund og det blev anerkjent i sekretariatet og vi måtte overføre medlemmer dertil. Vi vil være med på så langt som mulig å få det til å gå, og at de elektrikere vi har blir rimelig behandlet. Hvis man legger godviljen til skulde man nå langt, men da må vi ikke pirke på hverandre. Men søke samarbeide med hverandre.

Jønsson: Jeg vil holde mig til kjernen og slik som Haugen gjorde. Jeg mener saken er moden for avgjørelse nu. Beslutningen som representantskapet fattet i 1926 har formannen referert. De elektrikere som var overført til industriforbundene har vært illojale. De overflytninger som var skjedd etter at Elektrikerforbundet var gått ut av A. F. L. skulde respekteres. Et par år etter at forbundet er optatt igjen, tar det over til sig en rekke av de medlemmer, som i sin tid var overført til de respektive industriforbund. Forbundet og vedkommende medlemmer har vært illojale. Vårt standpunkt er at disse folk heller får stå uorganiserte til de selv får sans for at de må bøie sig for organisasjonens beslutninger. Har de ikke den forståelse av organisasjonen at beslutninger må overholdes, så får de stå utenfor. I juli 1929 fattet sekretariatet sin første beslutning. Det gjaldt elektrikerne ved Zinkkompaniet. I april 1931 fattet sekretariatet ny beslutning. Det gjaldt elektrikerne i Sulitjelma, Tyssedal og andre steder. Man fattet videre beslutning om at Elektrikerforbundet ikke skulde ha disse medlemmer. I september måned oplever vi at forbundet tar elektrikerne i Sauda.

Inntil 7 april kan jeg gå ut fra at forbundet har handlet i god tro. Men etter den tid kan det ikke være tvil. Forbundet kan iallfall ikke påberope sig god tro. Alt som har foregått i de siste 4 år er en lang kjede av oplagt illojalitet mot Landsorganisasjonen. Jeg beklager at et forbund settes utenfor A. F. L., men det må statueres et eksempel. Beslutningene må følges ellers går organisasjonen i stykker. Jeg håper inderlig at Elektrikerforbundet handler overensstemmende med organisasjonens beslutninger. Den innstilling som foreligger er den eneste riktige. Jeg har vært i tvil om de skulde ha så lang tid. Men herre gud, en pølse i slaktetiden. De skal få den nødvendige tid. Men jeg håper at de da tar det eneste riktige standpunkt: å bøye sig for organisasjonens beslutninger.

Hans Eriksen: Det er ikke så mange arbeidere det her gjelder, og de vil tilhøre det forbund som er deres spesialitet. De gjør det ikke for å skade organisasjonen; men for derved å bedre sine lønnsvilkår.

Systad foreslo følgende tillegg til sekretariatets innstilling:

«Representantskapet henstiller titl Elektrikerforbundet å forelegge denne sak for sitt landsmøte.»

Strek blev satt.

Rosenløv (Elektrikerne): Når vi er kommet op i dette forhold å ta disse medlemmer inn i vårt forbund, hvor de ikke hører hjemme, er det fordi vi ikke vilde ha dem stående som uorganiserte. Vi har sagt fra til dem at de må gå over i Industriforbundet. Men de krever å bli stående og mener at vi etter lovene ikke har adgang til å ekskludere dem.

Josef Larsson repliserte til Haugen vedrørende et forhold med heisemontørene hos Wisbech og Fortuna, og uttalte videre: Det skulde ikke være vanskelig for noget forbund å vite sin grense. Det har det iallfall ikke vært i Jern- og Metallforbundet.

O. Sporvind: Haugen kan ha noget rett i at andre forbund ikke har industriforbundsformen i orden. Men de har da ikke stjålet medlemmer slik som Elektrikerforbundet. Vi hadde en del elektrikere, som fikk understøttelse i 6 måneder, men så snart konflikten var over sa de takk for sig og gikk over i Elektrikerforbundet.

Johan Hoff: Det må være noget galt tilstede når disse medlemmer enstemmig beslutter at de vil stå i Elektrikerforbundet. Det må ikke være ført den opplysning som er nødvendig, når ikke en eneste mann har tatt et annet standpunkt. Jeg vil stemme for punkt 1; men jeg vil ikke være med på en trusel, som det ligger i å kaste et forbund ut. Sekretariatet har ikke tatt det så nøie her, så man må ikke plukke ut bare et lite filleforbund.

Nic. Næss: Vi har overenskomster ved bedrifter hvor Elektrikerforbundet har medlemmer. Vi har ansvaret for overenskomsten; men medlemmene står i Elektrikerforbundet. Og de har ikke i siste år vært med på å stemme over forslagene engang. Jeg er enig i at det er forskjell på disse forhold og andre forbund, som ikke har gjennomført industriforbundsformen.

Abrahamsen: Man kan ikke forsvare elektrikernes optreden. Det må være respekt for fattede beslutninger.

Hindahl: Beslutningen om industriforbundsformen i 1923 har ikke vunnet den forståelse blandt arbeiderne som man hadde ventet. Det gjelder vårt forbund som andre. Elektrikerne har brukt den positive linje; de andre den negative. Men skal man se på saken så har sekretariatet mange synder på sin samvittighet. Det som er det brennende her for de små forbund og faggrupper er punkt 3. Her får de store forbund vise toleranse, hvis de vil lette overgangen til industriforbundsformen.

Løvdaht: Hadde ledelsen i Elektrikerforbundet gått inn for å ordne saken, så vilde man ikke behøve å si at man får «ta sig en luftetur». Vi har en del elektrikere i Odda, som har vært lojale mot kongressens beslutning. Vår opfatning i Odda og Tyssedal er at hvis ikke elektrikerne vil bøye sig, så vil de bli behandlet som uorganiserte.

O. M. Haugen: Hvis ledelsen gikk inn for en sak, blev den vedtatt. Ja, se Kjøttindustriforbundet. Ledelsen gikk inn for tilslutning til N. N N., men medlemmene forkastet det. Der ser man hvordan det går når ledelsen arbeider for en sak. Etter å ha replisert til Larsson fortsatte han: Er det orden i organisasjonen idag? Er det ikke så at Landsorganisasjonens tillitsmenn hele dagen er optatt med tvister forbundene mellom? Skulde vi behandle alle disse tvister her, kunde vi sitte sammen til 31 januar neste år.

Alfred Madsen: I motsetning til Jønsson vil jeg si at representantskapets beslutning var riktig. Her er ikke tale om bare å sette 5 avdelinger utenfor, men et helt forbund. At mindretallet sist var så sterkt skapte ondt blod. Man fikk inntrykk av at det hastet med å få forbundet utenfor. Ved Sauda har man 5—600 mann, hvorav 8—10 elektrikere. Skal de få danne egen avdeling, så får vi andre spesialgrupper som også vil gjøre det. I Sulitjelma har vi 900—1000 mann og bare en liten elektrikergruppe. Ved Borregård 2000 arbeidere og 33 elektrikere. Skal man tillate disse avdelinger, så blir det kaos også under tariff-forhandlingene. Elektrikerne har mange ganger hatt anledning til å uttale sig. Det er vanskelig for mig å stemme her, nettop fordi vi har så mange tvister forbundene imellem. Tillitsmennene har plikt på sig til å vise konduite; hvis ikke det gjøres vil alle ha ekskludert alle, og klasseorganisasjonen er en sage blott. Man må vise toleranse. Ellers blir det bare å bruke eksklusjoner. Hadde Elektrikerforbundet nektet å opta disse avdelinger så vilde det ikke vært nogen tvist.

Votering: Det blev punktvis stemt over sekretariatets forslag. Punkt 1 blev enstemmig vedtatt. — Punkt 2 blev vedtatt mot 6 stemmer, punkt 3 vedtatt mot 2 stemmer. — Systads tilleggsforslag blev endelig enstemmig vedtatt.

Prisindeksen forandrer dagsorden.

Ambrosius Olsen: Kunde vi ikke nu ta det av mig tidligere nevnte om indeksen? Jeg har et forslag i den anledning; men kanskje det kunde være nødvendig å nedsette en redaksjonskomité. Jeg vil foreslå:

«Representantskapet vil på det bestemteste protestere mot Regjeringens forslag til omsetningsskatt.

En lovfestet forhøielse av leveomkostningene med 3 pct. like etter de inngåtte tariffavtaler, er et brudd på forutsetningene for alle de nugjeldende tariffavtaler.

Det kan derfor ikke lenger forlanges av organisasjonen at den skal respektere overenskomster når Regjeringen med sitt forslag til omsetningsskatt, bryter det grunnlag hvorpå de er bygget.

I henhold til ovenstående henstiller representantskapet til sekretariatet at det meddeler Arbeidsgiverforeningen at organisasjonen ikke vil godkjenne eller gå med på noe nedslag i lønningene, selv om indekstallet for desember måned skulde betinge et nedslag. Enn videre gjøres oppmerksom på, at i tilfelle av at regjeringens forslag som er et åpent angrep på arbeidernes levestandard blir vedtatt, påtar Regjeringen og arbeidsgiverne sig ethvert ansvar for hvad der videre vil skje.»

Besluttet å behandle denne sak nu.

Ambrosius Olsen: Stort sett klarte vi ifjor å avslå arbeidsgivernes angrep på arbeiderklassens levestandard. Når overenskomsten fikk et så stort mindretall mot sig var det på grunn av indeksreguleringen. Og nu ser vi regjeringens angrep på indeksen ved å pålegge en omsetningsskatt.

Halvard Olsen: Vi har i protokollen enstemmig besluttet ikke å fatte nogen beslutning i denne sak. Men jeg er enig i at denne sak blir behandlet av en komité.

Votering: Redaksjonskomité besluttet nedsatt bestående av 5 medlemmer.

Valgt blev: *Halvard Olsen, Alfred Madsen, Konrød Nordahl, Ambrosius Olsen og B. Håkestad.*

Halvard Olsen: Det vil være uråd å bli ferdig idag med representantskapets møte; hvis sekretariatet også skal behandle denne sak. Jeg går ut fra at komitéen kan tilkalde Lie.

Punkt 4 b: Tvist mellem Tekstilarbeiderforbundet og Beklædningsarbeiderforbundet.

Volan: Den grensetvist som er opstått mellem Tekstilarbeiderforbundet og Beklædningsarbeiderforbundet er av prinsipiell natur. Sekretariatet innstilte i 1923 til kongressen og det blev vedtatt:

«Som eksempel kan også nevnes en industriorganisasjon innenfor beklædnings- og tekstilindustrien. Her skulde medtas skinn-, lær- og skotøiindustri, skreddere, trikotasjearbeidere, tekstilindustri m. fl.

Sekretariatet mener at det må tilstrebes, at alle disse grupper samles i en organisasjon. Men det må overlates til de nevnte grupper selv ved forhandling sammen med organisasjonsutvalget å nå frem hertil.

Det krav som kongressen imidlertid må stille er, at der kun er *ett* industriforbund på hver av de arbeidsplasser som omfattes av nevnte industrier. Det må således ikke tillates at det er flere forbund representert f. eks. ved en tekstilfabrikk, en skofabrikk, ved et garveri eller ved en konfeksjonsfabrikk, likesom det må tilstrebes — hvor det er mulig — at det kun er en bedriftsforening på hver arbeidsplass.

Men hvis organisasjonene så ønsker må det inntil videre kunne ordnes således, at tekstilarbeiderne tilhører sin organisasjon, skotøiarbeiderne sin og skredderne sin. Derimot bør skinn- og lærarbeiderne straks overføres til skotøiindustrien, likesom konfeksjon og trikotasje — som nu — må tilhøre skredderindustrien.»

Kongressen i 1923 sa at trikotasjen og konfeksjonsfabrikkene skal tilhøre Skredderforbundet. I 1928 var saken behandlet i organisasjonsutvalget, innbragt av Tekstilarbeiderforbundet, idet det var ønsket innen trikotasjen om å stå i det forbund. Organisasjonsutvalget sa, at vel er det ønsket derom så kunde det gjøres og man fattet følgende beslutning:

«De arbeidere som er beskjeftiget ved bedrifter som selv har spinneri eller veveri og farveri eller alle deler, skal organiseres i tilslutning til Tekstilarbeiderforbundet.

Arbeiderne ved bedrifter som innfører ferdigstrikket (vevet) trikotasje og bare utfører syningsarbeide skal organiseres i Skredderforbundet.

Spørsmålet om overføring av trikotasjearbeiderne i Oslo skal behandles av arbeiderne selv før overføring finner sted.

De to forbund plikter å opta et intimt samarbeide med hensyn til tariff-forholdet, slik at det ene forbund ikke skader det annet forbunds lønnsbevegelser.»

Saken blev ikke løst på den måte, idet trikotasjearbeiderne selv motsatte sig bestemt å overføre sitt medlemsskap til Tekstilarbeiderforbundet og holdt sig til kongressens beslutning om å stå i Beklædningsforbundet. Denne tvist var en stor affære under fjorårets tariff-forhandlinger. Skredderforbundet (Beklædningsforbundet) nedla krav om at trikotasjearbeidere som laget klær av strikket tøy, skulde betales som for konfeksjonsarbeiderne bestemt, som syr vevet tøy. Tvistenevndens beslutning av 7 desember i år er enstemmig. Av tvistenevnden møtte Volan, Strøm, Steinklev, Hegg og Vinge. Innstillingen er senere tiltrådt av Johs. M. P. Ødegaard. Denne innstilling blev imidlertid forkastet av sekretariatet med 7 mot 5 stemmer. Det var et flertall av varamenn til stede i det sekretariatmøte. Tvistenevndens beslutning var:

1. Alle arbeidere ved trikotasjefabrikker organiseres i tilslutning til Norsk Beklædningsarbeiderforbund.
2. Alle arbeidere ved tekstilfabrikker organiseres i tilslutning til Norsk Tekstilarbeiderforbund.
3. Ved bedrifter som kan karakteriseres som blandede bedrifter (trikotasje og tekstil) skal det forbund som representerer hovedmassen av arbeiderne organisere alle arbeidere ved bedriften.
4. Overføringer av medlemsskapet efter de her optrukne linjer finner sted innen 1 april 1933.
5. De to forbund plikter å opta et intimt samarbeide med hensyn til tariff-forholdet, slik at det ene forbundet ikke skader det annet forbunds lønnsbevegelser.

Det er klart at det ikke kan nytte innenfor en organisasjon å eksperimentere slik at arbeidernes berettigede interesser notorisk vanskelig gjøres. Det nytter ikke å tvinge trikotasjearbeiderne over i Tekstilarbeiderforbundet. De krever å sammenlignes med konfeksjonsarbeiderne og skredderne. Beklædningsarbeiderforbundet har krevet saken inn for representantskapet og sekretariatet har besluttet å gjøre det.

Ingvald Olsen: Det er ingen innvending reist fra oss over 1923's beslutning. Trikotasjen konfererte med oss da vi tekstilarbeidere stod i Arbeidsmannsforbundet. Så kom industriforbundsformen og spørsmålet om dannelse av eget forbund. Vi overlot til Skredderforbundets landsmøte å avgjøre spørsmålet om en sammenslutning med oss; men det vilde de ikke. I 1924 blev så vårt forbund dannet. Det blev dengang sagt fra Skredderforbundets representanter at de ikke hadde noget imot at de 150 trikotasjearbeidere her i byen gikk over til vårt forbund. Og vi har et par utenbys avdelinger. I 1928 innbragte vi så saken for organisasjonsutvalget og etter den har vi arbeidet. Men vi hørte ikke nogen protest fra Skredderforbundet da. Siden den tid hadde vi kongress og representantskapsmøte og forholdet er ikke påtalt under beretningen. Nu er tvistenevnden kommet til den opfatning at trikotasjen ikke er tekstilarbeidere. Trikotasjen oppfatter sig som tekstilarbeidere. Det er bare sømmen av trikotasjen som er konfeksjon. I Drammen har vi 135 medlemmer og det er av disse bare 30 som sitter og syr. Enten man vever eller strikker på en tekstilfabrikk eller en trikotasje-fabrikk er det samme. Det må her avgjøres om det er trikotasje eller tekstilarbeide. Vi skal ikke slåss med forbundet om disse medlemmer, hvis man mener at de ikke tilhører oss. Men vi er ikke enig i tvistenevndens beslutning nu. Da er beslutningen av 1928 riktigere hvad punkt 1 angår.

Vitalis Andersen: I 1923 blev det på fagkongressen klart og tydelig sagt fra at trikotasjen tilhørte Skredderforbundet. Og siden da har den ikke vært oppe på nogen kongress. Tekstilarbeiderforbundet har opprettet tariffen som lå 15—25—28 pct. lavere for trikotasjen enn det Skredderforbundet har oppnådd. Og vi har stadig hatt krav om at disse medlemmer skulde over til oss. Utviklingen i trikotasjen siden 1928 har gått mer og mer i vår retning. Tvistenevndens beslutning av 1928 er helt umulig å praktisere, foruten at den beslutning er helt uriktig etter kongressbeslutningen av 1923. Årsaken til at trikotasjearbeiderne ikke vil gå over er at de har det bedre hvor de er. Men tekstilfabrikantene vil gjerne ha trikotasjearbeiderne over til Tekstilarbeiderforbundet. Det var sagt av Ingvald Olsen at det var likhet mellom trikotasjen og tekstil. Det er uriktig; den eneste likhet er spoling. Det vilde være som skinn og lær vilde kreve bokbinderne over til sig fordi om de en enkelt gang binder inn bøker av skinn.

Streik blev satt.

O. L. Strøm: Den industriforbundsorganisasjon vi har anlagt er ikke fullstendig og derfor har vi disse tvister. Det er jo ganske naturlig; vi er jo ikke mere enn mennesker. Men det er beslutningene av 1923 vi skal følge. Tvistenevnden har bare å holde sig til kongressbeslutninger og tidligere beslutninger. Kongressen i 1923 uttalte at

det skal tilstrebes at det på *ett* arbeidssted skal være *en* organisasjon. Det er det prinsipp tvistenevnden alltid først ser på. Det er utgangspunktet. Det er riktignok senere blitt noget vanskeligere, idet Landsorganisasjonen har dispensert for enkelte forbund som har kilet sig inn i dette forhold. Det var med mill forbauselse at jeg hørte sekretariatets innstilling, og at 7 medlemmer har forkastet vår utmerkede innstilling. Men mere sier ikke de 7. Man løser da vel ikke denne tvist dermed? Man må da slutte sig til et positivt forslag. Innankning av tvister for representantskapet bør vi ha minst mulig av. Man får nu ofte inntrykk av at det er prosederende parter, som gjør alt for å vinne og ikke ser på de felles interesser. Det eneste holdbare her er å slutte sig til tvistenevndens innstilling.

Møtet hevet.

Eftermiddagsmøtet søndag 18 desember.

Protokollen fra formiddagsmøtet referertes og godkjentes uten bemerkninger.

Punkt 4 b: Tvisten mellem Tekstil- og Beklædningsarbeiderforb.

(Fortsatt behandling.)

Debatten om dagsordenens punkt 4 b: *Tvist mellem Tekstil- og Beklædningsarbeiderforbundet* — fortsatte.

Arntsen: En tvist som denne på beklædningsområdet er det vanskelig for oss å ta standpunkt til. Tvistenevndens avgjørelse er av prinsipiell art. For oss som har med dette å gjøre er det vanskelig å skille mellom trikotasje- og tekstil. Jeg har inntrykk av at tekstil alltid gjennom årene har hatt med trikotasjen. Det måtte være spesifikk søm eller systue, hvis det skulde tilhøre Beklædningsforbundet. Skal det nu høre inn under det forbund så får det videre konsekvenser for andre forbund. Vil man være konsekvent så må man utvide det til andre grupper. Nettop av hensyn til Drammen og en bedrift som der er kommet til har dette spørsmål meldt sig. På en fabrikk hvor der er 135 arbeidere og hvorav det bare er 20 syersker, vil man nu ha disse i Beklædningsarbeiderforbundet. Før 1923 stod de i Tekstilarbeiderforbundet, og derfor har vi sagt til dem ved nyorganiseringen at de burde stå i tekstil.

K. Nordahl: Jeg var en av dem som i sekretariatet stemte mot tvistenevndens innstilling. Det er vel første gang en enstemmig innstilling er blitt forkastet. Lønnsforholdene blev ikke nevnt i sekretariatet, bare hvilket forbund de skal stå i. Tekstilarbeiderforbundets folk lager materialene, Beklædningsforbundets folk gjør varen ferdig. Det blev oplyst at en del trikotasjearbeidere også er med å gjøre materialet ferdig og andre gjør det til ferdig produkt. Er de i flertall som lager materialene, så skal de alle stå i Tekstilarbeiderforbundet. Er de andre i flertall, så blir det Beklædningsforbundet. Det var det flertallet mente. Jeg vil anbefale at saken tilbakesendes tvistenevnden og sekretariatet. Jeg foreslår det.

Hans Eriksen: Jeg tilhører også flertallet. Arbeidet det her gjelder har med tekstilarbeidet å gjøre. Vitalis Andersen nevnte lønnsforholdene, at de var bedre hos ham. Representantskapet har svart elektrikerne at det er ikke noget argument, og jeg kan ikke da tenke mig at man vil ta hensyn til det her. Jeg vil imidlertid anbefale Nordahls tanke.

Arthur Olsen: Det er en forbasket affære. Vi holder ute i distriktene på med å organisere arbeiderne i industriene; men så slåss man her inne i Oslo om hvem som skal ha medlemmene. Resultatet blir at organisasjonsarbeidet stanser op. Man burde ha ristet de to forbund sammen og ikke tatt denne sak op her.

Ingv. Olsen: Før vårt forbund blev dannet var det tale om å gå inn i Skredderforbundet; men deres landsmøte forkastet det. Skal vi da tvinge oss inn der? Også før landsmøtet i år hadde jeg en personlig konferanse med Andersen om vi skulde opta samarbeide for en sammenslutning; men Andersen sa nei. Det råder en komplett misforståelse innen tvistenevnden om hvad tekstilarbeiderne tilkommer.

Vitalis Andersen: Enhver som har vært inne på en fabrikk vil se forskjell her. Det er ingen tvil om hvad som er strikket vare og hvad som er vevet vare. Det går ikke an å lage nogen overorganisasjon i Drammen i denne sak, som Arntsen er inne på. Det vil virke ødeleggende på konfeksjonsindustrien, hvis ikke trikotasjen blir stående i Beklædningsarbeiderforbundet.

Volan: Ca. 300 trikotasjearbeidere står i Beklædningsforbundet og 200 i Tekstilarbeiderforbundet. Kongressens beslutning er definitiv og kan ikke omgjøres her. Jeg skjønner ikke at saken kan være gjenstand for drøftelse.

Halvard Olsen: Tvistenevnden er valgt av kongressen og er fullt gyldig til å behandle denne sak. Den er et organ i vårt organisasjonsapparat. Man må se det ut fra det selv om man kan være uenig i avgjørelsene. Men man bør ikke desauvoere en slik nevnd.

Votering: Ved alternativ votering mellom Volans og K. Nordahls forslag blev Volans forslag — godkjennelse av tvistenevndens innstilling — vedtatt med 42 mot 27 stemmer, som blev avgitt for Nordahls forslag.

Redaksjonskomitéens innstilling.

Halvard Olsen: Før vi går videre vil jeg referere redaksjonskomitéens innstilling i anledning det av Ambrosius Olsen reiste spørsmål:

Komitéen innstiller enstemmig for representantskapet å fatte følgende beslutning:

Ambrosius Olsens forslag oversendes sekretariatet.

Representantskapet gir sin tilslutning til at sekretariatet i samarbeide med Det norske Arbeiderparti utarbeider en motivert protest mot Regjeringens forslag til omsetningsskatt. Denne protest oversendes Stortinget.

Som retningslinjer for sekretariatets og forbundenes videre arbeide med saken, foreslår komitéen enstemmig:

1. Såfremt spørsmålet om indeksregulering blir aktuelt, må sekretariatet behandle saken i fellesskap og i samarbeide med forbundenes styrer, og under hensyntagen til den situasjon som opstår ved Regjeringens reaksjonære angrep på arbeidernes levestandard.
2. Såfremt omsetningsskatten vedtas, vil fagorganisasjonen selvstendig reise krav om nødvendig kompensasjon, idet forutsetningen for tariffenes indeksbestemmelser dermed er bortfalt.

Komitéen foreslår at det første forslag offentliggjøres. Dessuten meddeles pressen, at representantskapet har vedtatt en uttalelse som inneholder retningslinjer for sekretariatets og forbundenes videre arbeide med spørsmålet om eveneuell omsetningsskatt og indeksregulering.

Norheim: Har sekretariatet noget kontrollorgan med det pristall Det statistiske Byrå gir?

Halvard Olsen: Det har vi ikke med det materiale Landsorganisasjonen nu råder over.

Votering: Redaksjonskomitéens innstilling blev i sin helhet vedtatt.

Punkt 4 c: Bygningsarbeiderforbundet og murerne.

Næste sak var inappellert av Bygningsarbeiderforbundet.

B. Håkestad: Saken er kommet i nogen annen stilling enn den var på det tidspunkt forbundet forlangte den forelagt representantskapet, idet sekretariatet for få dager siden har fattet en beslutning i saken. Ganske kort vil jeg dog oppsummere sakens forhistorie. Murerforbundet besluttet som det vil erindres høsten 1930 å opsi sitt medlemsskap i Landsorganisasjonen med 6 måneders varsel, for å kunne stå fritt under tariffrevisjonen 1931. Det var en uttrykkelig forutsetning at det skulde være proforma. Medlemsskapet blev avbrutt i mai 1931 efter fristens utløp. Alle kjenner til at alle forbund i 1931 fikk anledning til å prøve krefter, også murerne, selv om de var årsak til at storkonflikten unødig blev forlenget for samtlige. Sekretariatet besluttet derfor 3 mars 1932 på forespørsel fra en del samorganisasjoner, at Murerforbundets avdelinger ikke kunne være representert eller stå tilsluttet samorganisasjonene. Dessuten blev det besluttet at såfremt Murerforbundet ikke vilde sammensluttet med Bygningsarbeiderforbundet og derved ordne sitt medlemsskap i A. F. L. anmodes Norsk Bygningsarbeiderforbund om å ordne med optagelse av de medlemmer og avdelinger av Norsk Murerforbund som ønsker å opprettholde sitt medlemskap i A. F. L. og samorganisasjonene. Denne beslutning blev forelagt A. F. L.s representantskap 19 mai 1932, hvor beslutningen blev gjen tatt og ytterligere understreket. Dette fikk vårt forbund meddelelse om i skrivelse av 25 mai og samtidig en henstilling om å gjennomføre disse beslutninger. Jeg fremsatte i representantskapets møte 19 mai følgende forslag:

«Representantskapet henstiller til Det norske Arbeiderparti å av-

bryte forbindelsen med medlemmer tilsluttet forbund og foreninger som har brutt sitt medlemsskap i Landsorganisasjonen.»

Under sakens behandling oplyste partiets formann, Torp, at partiet selvsagt vilde være lojal og etterkomme en henvendelse fra sekretariatet i en slik anledning. Men han mente også at partiet kunde gjøre adskillig gjennom påvirkning og på annen måte, ved at disse stod som medlemmer av partiet. Volan henstillet at jeg endret mitt forslag til det ble oversendt sekretariatet istedenfor allerede da å fatte beslutning av representantskapet. Dette etterkom jeg, hvorefter forslaget blev enstemmig vedtatt og oversendt. Murerforbundet hadde innkalt til landsmøte 19 juni i år. For at A. F. L. og D. N. A. kunde øve den nødvendige innflytelse på murerne før landsmøtet tilskrev vårt forbund Landsorganisasjonen den 4 juni i den anledning. Vi hadde for øvrig allerede 27 mai tilskrevet Murerforbundet for om mulig å få forhandlinger med Murerforbundets styre før deres landsmøte. I en skrivelse av 1 juni svarte Murerforbundet at de fant sådanne forhandlinger helt uten betydning, idet sakens avgjørelse må overlates til landsmøtet. På Murerforbundets landsmøte blev det bare avgitt 6 stemmer for å oprettholde medlemsskapet i Landsorganisasjonen som selvstendig forbund og å gjenopta forhandlingene med Bygningsarbeiderforbundet om sammenslutning. Det kom tydelig frem i diskusjonen at Murerforbundet ikke vilde tilslutte sig Bygningsarbeiderforbundet, vesentlig visstnok av frykt for at deres interesser ikke skulde bli ivarettatt på en betryggende måte. Likesom de var redd for at de vilde bli nedstemt ved at det var flertall blandt sten-, jord- og cementarbeiderne mot murerens interesser. De bebreidet også Bygningsarbeiderforbundet at dette ved avslutningen av storkonflikten hadde sikret sig de samme fordeler som murerne muligens kunde ha oppnådd ved å fortsette konflikten. Dermed la murerne indirekte for dagen at det var deres hensikt ved sin isolerte stilling å tilvende sig særlige fordeler på de andre arbeideres bekostning. Det blev også fastslått at Murerforbundets styre ikke hadde meddelt sine avdelinger resultatet av de forhandlinger som var fattet med Bygningsarbeiderforbundet angående sammenslutningen, og en rekke av representantene uttalte sin forundring over at Bygningsforbundet hadde tøiet sig så langt som det hadde gjort. Aksel Schultz bekreftet at Bygningsarbeiderforbundet under forhandlingene praktisk talt hadde gått med på alle de krav som murerne hadde stillet, men murerne anså at de best kunde vareta sine medlemmers interesser ved å stå utenfor. Det var lett å forstå at det fremdeles var interesser til stede for å søke dannet et håndverkerforbund innen bygningsindustrien. Forbundet utsendte på grunnlag av sekretariatets pålegg og representantskapets beslutning cirkulære til sine avdelinger i overensstemmelse med de fattede beslutninger. Forbundet tilskrev Landsorganisasjonen 25 juli og anmodet om at sekretariatet gjorde henvendelse til partiet i overensstemmelse med representantskapets beslutning. Tidn gikk og forbundet fikk ikke noget svar på henvendelsen. Ny henvendelse blev sendt Landsorganisasjonen 2 november og vi tilskrev samtidig D. N. A. og henviste til fattede beslutninger og at Landsorganisasjonen og partiet snarest måtte ta affære. Partiets svar gikk

ut på at centralstyret hadde besluttet å oversende saken til Landsorganisasjonen og til partiets samarbeidskomité til uttalelse. Fra Landsorganisasjonen fikk vi imidlertid ikke svar, og vi tilskrev den på ny 12 desember og anmodet om at saken blev optatt her. Først den 14 desember fikk forbundet Landsorganisasjonens beslutning om at saken skal sendes samorganisasjonene, og som følge herav vil vårt forbunds krav om at murerforeningene skal utelukkes av partiet, utsettes. Jeg vil foreslå følgende:

«Hvis Murerforbundet ikke har ordnet sitt forhold til Landsorganisasjonen innen 1 mai 1933, beslutter sekretariatet å henstille til Det norske Arbeiderparti å avbryte forbindelsen med murerne.»

En taler (sekretæren fikk ikke tak i navnet): Jeg spurte Torp engang i Drammen hvordan partiet optrådte overfor murerne. Han svarte da at det var gitt dispensasjon. Hvem kan gi den?

Volan: Sekretariatet mente at hvis man skulde få et organisatorisk samarbeide mellom de to forbund måtte man se å komme sammen med murerne. Medlemmene har ikke kjennskap til hvad forbundene har forhandlet om. Skal man få ordnede forhold må man også være oppmerksom på at det tar tid. Sekretariatet har sagt at man burde ta dette i forbindelse med samorganisasjonenes årsmøter, idet Landsorganisasjonen da kunde være representert. Men det vil kunne bli vanskelig å klare alle. Det vil være umulig å få saken ferdigbehandlet til april eller 1 mai. Selv om det lykkes oss å få murerne til organisatorisk å innstille sig for en sammenslutning, så må de ha tid på sig, bl. a. må de ha nytt landsmøte for å opheve sin beslutning. Da bør man ikke reise en trussel om ny eksklusjon. Det er uheldig. Jeg var på Murerforbundets landsmøte, og jeg vil si at vi oppnår intet ved å reise trusler om nye eksklusjoner. Norge er ikke det eneste land, hvor fagforbund står utenfor Landsorganisasjonen. I Sverige og Danmark har mange fagforbund stått utenfor. Men de har derfor aldri krevd i disse landsorganisasjoner at vedkommende forbunds medlemmer også måtte ut av partiet. Saken har vært behandlet i felleskomitéen, hvor Torp og Tranmæl møtte for partiet og Halvard Olsen, Madsen og jeg fra Landsorganisasjonen, og nevnte beslutning blev vedtatt enstemmig. Jeg tror det er riktig at mureravdelingene får stå i partiet og være under innflytelse der så vi kanskje derved kan få de tilbake til Landsorganisasjonen. Det er helt uforsvarlig å fatte en beslutning i en så stor politisk prinsipiell sak. Jeg vil henstille at man vedtar sekretariatets forslag og lar det være i bero til næste representantskapsmøte.

Halvard Olsen: Jeg vil be Haakestad ta forslaget tilbake.

B. Haakestad: Det som må kunde bringes i orden er iallfall handlingen av sekretariatets forslag, at det snart må være tilendebragt. Jeg trodde for øvrig det var en mening i det at partiets landsmøte har fastslått at alle som kan være fagorganiserte skal være det. Jeg kan frafalle forslaget, men Murerforbundets avdelinger må kunne ferdigbehandle dette snarest. Men da må det også være en forutsetning at sekretariatet gjør hvad det kan for å oppnå en tilfredsstillende ordning og ikke lar saken drive som hittil.

Halvard Olsen: Vi må være opmerksom på beslutningen som er fattet. Murerforbundet kan ikke optas i Landsorganisasjonen uten gjennom Byggningsarbeiderforbundet. Videre kan murerne avdelinger ikke være medlemmer av samorganisasjonene. Det som her foreligger er murerne medlemsskap i partiet. Vi har ingen grunn til å tro at ikke partiet vil være lojal. Vi har hensyn å ta også innad. Og det skal gjelde alle. Vi kan ikke betrakte disse folk som gule enten det nu gjelder elektrikerne, hvis de går ut eller murerne som er utenfor. Selv om de formelt står utenfor Landsorganisasjonen så kan vi ikke sammenligne dem med fascistiske eller de frie arbeiderforeninger. De står i en annen stilling, selv om de står utenfor. Jeg tror derfor det er riktig at vi går litt varsomt frem. Vi skal gjøre hvad vi kan for å få dem frem i klassefronten. Vi skal se å få et samlet Byggningsarbeiderforbund.

Thoresen: Den stilling murerne har inntatt overfor Byggningsarbeiderforbundet er fordømmende. Men vi skal ikke optre provoserende. Ved en litt rolig optreden vil vi nok få tak i murerne igjen. Det er et fremskritt at murerne ikke lenger holder på et bygningshåndverkerforbund. Jeg vil anbefale Haakestad å ta sitt forslag tilbake.

Børsum: Sekretariatets innstilling er enstemmig, men det siste punkt var det forbehold ved. Jeg mener at murerne utgang av Landsorganisasjonen og senere fra samorganisasjonene også må føre til det samme i partiet. På de premisser tok jeg forbehold for siste punkts vedkommende.

B. Haakestad: Jeg har etterfulgt henstillingen om å ta forslaget tilbake. Man må være opmerksom på at Byggningsarbeiderforbundet har mange vanskeligheter som følge av den stilling murerne inntar og ved at de har følelsen av at det ikke er noget synderlig alvorlig ment med de fattede beslutninger, når det gjelder forholdet til partiet og Landsorganisasjonen. Det er derfor nødvendig at det nu snarest mulig blir statuert et eksempel.

Ingv. Olsen: Det er mange steder utover landet hvor partifeller nekter å organisere sig faglig. De kan sitte både i herredsstyrer og annet. De bør også da ut av partiet.

Ole Weiseth: Sekretariatets forslag om å sende saken til samorganisasjonene er en ny ørkenvandring. Den burde avgjøres av hovedorganisasjonene.

Tranmæl: Dispensasjon ligger i de forføininger som er organisasjonsmessig truffet. Kommer det krav om utelukkelse av murerne vil det selvsagt bli gjort. Men det må vises forsiktighet. Å lage krig på arbeidsplassen må man undgå. Man skal også se den psykologiske side. Det gjelder her gamle organisasjonsfolk, som har gått i bresjen i mange affærer. Man må ta med lempe her og først se å få murerne i tale. Hvad enkeltpersoner i partiet som ikke er fagorganiserte angår, så er mange blitt ekskludert av den grunn, når man har fått rede på forholdet.

Votering: Sekretariatets innstilling blev enstemmig vedtatt.

Punkt 4 d: Tvist mellem Treindustriarbeiderforbundet og Byggningsarbeiderforbundet

Chr. Systad hadde sendt representantskapet følgende:

Ved møtets begynnelse igår oplyste formannen at det i forbindelse med de organisasjonstvister som forelå mellom en rekke forbund også forelå til behandling en organisasjonstvist mellom Norsk Byggningsarbeiderforbund og vårt forbund.

Vårt forbund har ikke fått noen meddelelse om at der fra Norsk Byggningsarbeiderforbund forelå noen henvendelse til representantskapet, da vi ikke har fått oss tilsendt noen gjenpart av Norsk Byggningsarbeiderforbunds henvendelser til sekretariatet eller representantskapet.

Efter de opplysninger som Haakestad fremkom med på møtet igår så skulde det gjelde Hunton Bruk på Gjøvik, og han oplyste i den forbindelse at vi hadde nektet å bøye oss for sekretariatets beslutning om å overføre våre medlemmer til hans forbund.

Da vårt forbund bare har en representant i representantskapet, fant jeg det riktigst å sammenkalle forbundsstyret til møte for å drøfte det svar som forbundsstyret skulde avgi, og styret besluttet i denne anledning å fremkomme med en kort redegjørelse for de bestrebelser som er gjort fra vårt forbunds side for å gjennomføre kongressens beslutning om dannelse av et treindustriarbeiderforbund.

Straks efter at kongressen i 1923 hadde fattet sin beslutning, henvendte vi oss til Trearbeiderforbundets ledelse med anmodning om at dette forbund måtte medvirke til dannelsen av et treindustriarbeiderforbund på grunnlag av den beslutning som kongressen hadde fattet. Efter kongressens beslutning så skulde møbelindustriarbeiderne og arbeiderne ved de forskjellige trevarefabrikker slutte sig sammen og danne grunnstammen i det nye treindustriarbeiderforbund som skulde opprettes. Dette motsatte Trearbeiderforbundets ledelse sig, og arbeiderne ved de forskjellige trevarfabrikker utover landet blev overført i den nyoprettede Byggningsarbeiderforbund. Senere har også Byggningsarbeiderforbundet motsatt sig at arbeiderne ved trevarefabrikkene skulde være med i Treindustriarbeiderforbundet og dette har medført at det til stadighet opstår rivninger og vanskeligheter, da det ofte ikke er mulig å peke på grenselinjene mellom det arbeide som utføres på en trevarefabrikk og det arbeide som utføres på en møbelfabrikk. I en masse tilfelle er produksjonen den samme i disse bedrifter, og i en hel masse tilfelle utfører bedriftene en såkalt blandet produksjon som skifter alt efter som vedkommende bedriftsledelse kan skaffe sig bestillinger. Treindustriens arbeidere står nu splittet i 3 forskjellige organisasjoner, og dette fører til en voldsom svekkelse av den slagkraft som organisasjonen skal og bør ha, og disse forhold vil aldri bli tilfredsstillende før det skjer en sammenslutning av treindustriens arbeidere på den måte som det er skisert i kongressens beslutning i 1923. For å gjøre vårt til at en sammenslutning av treindustriens arbeidere kan finne sted på en bredst mulig basis, så har vårt hovedstyre gjort henvendelse til Høyleriarbeiderforbundet med forespørsel om dette for-

bund var villig til å utarbeide planer for en sammenslutning. Høvleriarbeiderforbundet inntar nærmest det standpunkt til dette spørsmål at så lenge arbeiderne ved trevarefabrikkene skal stå tilsluttet Bygningsarbeiderforbundet så vil en sammenslutning av Høvleriarbeiderforbundet og vårt forbund bare bli en halv foranstaltning. Som man herav vil forstå så strander spørsmålet om å gjeninnføre kongressens beslutning på Bygningsarbeiderforbundet som holder på at arbeiderne ved trevarefabrikkene fortforende skal bli stående i dette forbund. Vi har også gjort en rekke henvendelser til sekretariatet til forskjellige tider for å få dette til å medvirke til at kongressens beslutning om dannelse av treindustriarbeiderforbund kunde bli gjeninnført, uten at det har ført til noget positivt resultat. De mange grensestridigheter som man har hatt og sikkert også vil få mellom disse tre forbund som omfattes av treindustrien, vil jo fullstendig opphøre i og med en sammenslutning til ett forbund, og man vilde da få anledning til å utbygge organisasjonen så den virkelig kunde bli i stand til å forsvare treindustriarbeidernes interesser på en fullt tilfredsstillende måte. Denne opdeling vi nu har av treindustriens arbeidere i tre forskjellige forbund, svekker jo organisasjonens evne til å løse sine oppgaver og forbundsstyret har derfor besluttet å rette en ny henvendelse til sekretariatet om å opta til behandling spørsmål om en sammenslutning av treindustriens arbeidere i ett forbund efter den linje som er optrukket av kongressen. Vi tenker da i første rekke på en sammenslutning av arbeiderne ved trevarefabrikkene og Høvleriarbeiderforbundet og vårt forbund. Vårt forbund står rede til når som helst å delta i forhandlingene om en sammenslutning av treindustriens arbeidere. De evindelige grensetvister virker jo så åndsfortærende og opslitende at arbeiderne mange ganger får den opfatning at organisasjonen er en forbannelse istedenfor at den virkelig skulde være en velsignelse, og det må derfor være organisasjonsledelsene maktpåliggende at alle sammen medvirker til å få fjernet alle tvistesporsmål mellom organisasjonene så organisasjonene kan få anledning til å utfolde sin virksomhet og arbeide på de områder som er organisasjonens virkelige oppgave. Vi tror det vilde være nødvendig i denne forbindelse å gjenkalle i erindringen hvad kongressens beslutning går ut på når det gjelder å trekke op organisasjonsområdet for Norsk Bygningsarbeiderforbund og Norsk Treindustriarbeiderforbund, da vi har inntrykk av at kongressens beslutning begynner å gå i glemmeboken hos mange. Vi skal derfor referere innstillingen slik som den blev vedtatt på kongressen. For de to forbund som det her dreier sig om heter det i beslutningen: «Sekretariatet mener derfor at man, som forholdene ligger an efter organisasjonens stilling til spørsmålet, må finne en form for industriorganisasjoner som peker fremad mot en videre utvikling uten å bryte for meget med det bestående og at det får bli en oppgave for det før nevnte utvalg sammen med vedkommende grupper å finne formen for organisasjonenes område uten for sterke brytninger. Hovedsaken er som sagt å finne en linje — en ufravikelig linje — å arbeide efter.

Det er dog visse ting som straks kan fastslåes og som efter vårt skjønn ikke vil medføre ulemper, men kun fordeler ved overgangen.

I første rekke vil vi nevne et *bygningsarbeiderforbund*. At det på en byggeplass skal være 5—6 forbund representert er en uhyrlighet som ikke lenger må eksistere. Blandt organisasjonene innenfor bygningsfagene gjør også heldigvis den opfatning sig stadig mere gjeldende, at når man ikke kan få en organisasjon bygget på samorganisasjoner og industrigrupper, er et bygningsarbeiderforbund en tvingende nødvendighet. Kongressens krav må derfor være oprettelsen av et bygningsarbeiderforbund.

For *treindustriens* vedkommende må det være tilstrekkelig at man også slår fast: en industriorganisasjon på samme arbeidsplass. Det kan da komme til å forme sig slik, at det blir *en* organisasjon for papirindustrien, *en* for sagbruksindustrien og *en* for den øvrige treindustri, møbelindustri, trevarefabrikker m. v. Sekretariatet mener at kravet — det absolutte krav — ikke bør stilles lenger. Men selvfølgelig har man intet å innvende mot — men mener tvert imot at det bør tilstrebes — at det ved forhandlinger mellom de nevnte organisasjoner og efter bestemmelse av organisasjonsutvalget, skapes et treindustriarbeiderforbund, hvor samtlige disse grupper står sammen. Noget som straks må gjøres er dog, at skogsarbeiderne og fløtningsarbeiderne overføres til Papirindustriarbeiderforbundet eller Sag-, Tomt- og Høvleriarbeiderforbundet, og er det en forutsetning at dette hurtigst mulig ordnes i samråd med organisasjonsutvalget.

For *treindustriens* vedkommende er det således sekretariatets opfatning, at det bør overlates til organisasjonsutvalget sammen med de organisasjoner som nu omfattes av treindustrien å treffe bestemmelse om *området* for hver enkelt industrisammenslutning. Det bør dog sterkt presiseres, at det beste vilde være om man derved kunde nå hen til et *treindustriarbeiderforbund* stort sett omfattende papirindustrien, sagbruksindustrien, trevarefabrikkene, møbelindustrien m. fl.»

Den ufravikelige grenselinje mellom Bygningsarbeiderforbundet og en lang rekke andre forbund som kongressen ved sin beslutning så sterkt har understreket er det på høi tid at sekretariatet søker å bringe klarhet i, da utviklingen nu nærmest går i den retning at det er organisasjonens styrkeforhold og pågåenhet som bestemmer grenselinjen mellom de forskjellige forbund og Bygningsarbeiderforbundet, og i en sådan kamp blir alltid de små organisasjoner skadelidende. Dette er jo forhold som den samlede organisasjon ikke kan være tjent med i lengden og det er derfor en bydende nødvendighet å bringe klarhet i disse ting og sekretariatet må snarest mulig trekke op de nærmere grenselinjer for Bygningsarbeiderforbundets organisasjonsområde, da dette har den største innflytelse på grenselinjene mellom en lang rekke forbund. Vi forstår kongressens beslutning derhen at Bygningsarbeiderforbundets virkeområde skulde være byggeplassene. Men senere har jo forholdet utviklet sig til at Bygningsarbeiderforbundet organiserer de fabrikkarbeidere som fremstiller forskjellig slags byggemateriale. På denne måte vil jo Bygningsarbeiderforbundet bli et nytt Arbeidsmannsforbund slik som dette så ut før 1923 og slik tror vi ikke at det var kongressens forutsetning at dette forbunds organisasjonsstruktur skulde se ut. Hvis det virkelig er så at de bedrifter som fremstiller byggema-

teriale skal tilhøre Bygningsarbeiderforbundet, så må jo hele Høvleriarbeiderforbundet gå over i Bygningsarbeiderforbundet, og det kan jo også bli spørsmål om at skogsarbeiderne skal organiseres i tilslutning til dette forbund. Vi har jo også en hel del spesialfabrikker innenfor jernindustrien som fremstiller låser, hengsler, beslag o. s. v. som må gå over til bygningsindustrien. Det samme måtte da også gjelde en hel masse jernarbeidere som er beskjeftiget med å utføre jernkonstruksjoner til bygningsindustrien. Cementarbeiderne står jo nu i det kjemiske forbund og de måtte da i tilfelle gå over i Bygningsarbeiderforbundet, idet Bygningsarbeiderforbundet allerede har organisert arbeiderne ved kalkverkene. På forrige representantskapsmøte blev det truffet avgjørelse i et par tvister mellom Bygningsarbeiderforbundet og Arbeidsmannsforbundet. Bygningsarbeiderforbundet hadde nemlig organisert arbeiderne ved de forskjellige stenbrudd med den begrunnelse at en hel del av den sten som blev utsprengt, blev anvendt i bygningsindustrien. I denne tvist fattet representantskapet den beslutning at arbeiderne ved stenbruddene skulde tilhøre Norsk Arbeidsmannsforbund, selv om en vesentlig del av den sten som blev sprengt ut, blev anvendt i bygningsindustrien. Vi mener at representantskapet i og med denne beslutning har fastslått den ting at det er den industrielle linje man skal følge ved bedømmelsen av hvilke industriforbund arbeiderne skal stå tilsluttet og ikke hvor et halvfabrikata får sin anvendelse. Men sekretariatet har gjentagne ganger slått inn på den motsatte linje, idet Bygningsarbeiderforbundet hadde fått konsesjoner til å organisere de arbeidere som er beskjeftiget med hvad man for anledningen kaller boligproduksjon. Dette uttrykket boligproduksjon er et så vidt ompennende uttrykk at det kan utlegges slik at det omfatter alt arbeide som skal gå til bygningsindustrien uten hensyn til om det er hel- eller halvfabrikata og uten hensyn til selve produksjonsprosessen. Vi mener at sekretariatet ved sine mange beslutninger har fraveket kongressens beslutninger og det er så langt fra at det er blitt optrukket greie og konsise grenselinjer mellom de forskjellige forbund at det tvert om har ført til større forvirring og uensartethet og det er nettop derfor av den største betydning at sekretariatet nu forsøker å bringe klarhet i grenselinjene mellom de forskjellige forbund og Bygningsarbeiderforbundet, da organisasjonsforholdene ellers vil utvikle sig til å bli ganske uholdbare. Hvis Treindustriarbeiderforbundet skal bygge på kongressens beslutning, så kan det heller ikke være nogen tvil om at Hunton Bruk, som det nu tvistes om fra Bygningsarbeiderforbundet, skulde tilhøre Treindustriarbeiderforbundet, men så lenge det kan gå an å ignorere kongressens beslutning og ikke medvirke til å bygge op de industriforbund som var en forutsetning for kongressens beslutning, så kan jo Norsk Bygningsarbeiderforbund gjøre krav på at arbeiderne ved de fabrikker som fremstiller et eller annet slags byggemateriale, skal tilhøre dette forbund, og det er jo også den retningslinje dette forbund følger ved hele sin organisasjonsvirksomhet. Når det gjelder Hunton Bruk så er ikke den fabrikk kommet i gang ennå, men det er forutsetningen at den skal fremstille celotex som for en vesentlig del går til bygningsindustrien, men dette materiale benyttes jo også ved innredninger av dampskib

o. lign., men det er forutsetningen at denne fabrikk også skal fremstille en rekke andre artikler. Vårt forbund har i samråd med Samorganisasjonen på Gjøvik organisert de 12—15 mann som er inntatt til oprydningsarbeidet i de gamle fabrikklokaler, og det er forutsetningen at disse folk skal gå over i den egentlige fabrikkvirksomhet så snart som den settes i gang. Sekretariatet har efter innstilling fra tvistekomitéen besluttet at disse folk som er organisert her, skal gå over i Bygningsarbeiderforbundet, og i mellomtiden skal så den organisasjonskomité som arbeider innenfor Landsorganisasjonen fremkomme med forslag om i hvor stor utstrekning arbeiderne ved de fabrikker som fremstiller byggemateriale, skal stå tilsluttet Norsk Bygningsarbeiderforbund. Til dette har vårt forbundsstyre tatt det standpunkt at det ikke er nogen rimelig grunn til å foreta noen forandring i disse folks medlemsskap som det her er tale om, før denne utredning foreligger, så man kan få en samlet plan å arbeide efter, og vårt forbundsstyre vil selvfølgelig rette sig efter den beslutning som representantskapet måtte fatte når det gjelder å trekke op de nærmere grenselinjer mellom Bygningsarbeiderforbundet, vårt forbund og en rekke andre forbund. Med den oversikt som vi har over den produksjonsprosess som skal foregå ved Hunton Bruk så mener vi at tvistekomitéens innstilling til sekretariatet i denne sak er bygget på ubekjentskap til de driftsmetoder som her skal anvendes, idet det her kun vil bli tale om en kjemisk prosess som utelukkende foregår ved hjelp av maskiner. Vårt forbundsstyre mener derfor at tvistenevnden ved selvsyn ved Hunton Bruk vil få et helt annet syn på denne sak enn de hadde den gang de fattet sin beslutning og det er derfor nødvendig at man venter med å treffe noen endelig avgjørelse for denne bedrift inntil produksjonen er kommet i gang, da det vil lette bedømmelsen av denne sak ganske betraktelig. Vårt forbundsstyre har slett ikke nektet å etterkomme sekretariatets beslutning i denne sak, men vi er uenige i den beslutning som nu foreligger og vi må be om å få den tid som er nødvendig til å forelegge sekretariatets beslutning for vårt hovedstyre og innen den tid vil jo også fabrikken være kommet i gang, så alle som har interesse av det får anledning til å se denne bedrift i virksomhet. Det er forutsetningen at fabrikkens skal komme i drift om et par måneders tid. Da det ser ut til at sekretariatet nu er blitt mere aktiv i sin virksomhet når det gjelder å finne frem til en løsning av de forskjellige grenselinjer mellom forbundene, så må det vel kunne la sig gjøre at det i løpet av en tre—fire måneder forelå en innstilling fra sekretariatet som trakk op grenselinjene mellom Bygningsarbeiderforbundet og de øvrige forbund, så man kunde få en samlet plan å arbeide efter og da vil jo dette spørsmål vedrørende Hunton Bruk løse sig selv. Bygningsarbeiderforbundet har ikke vist nogen utpreget lojalitet overfor de beslutninger som sekretariatet har fattet i disse saker når det går dette forbund imot. Vi antar at en lang rekke forbund kan tale med om dette spørsmål. For mere enn 3 år siden vedtok sekretariatet en enstemmig beslutning om at de arbeidere som tilhørte Bygningsarbeiderforbundet og som var beskjeftiget hos snekkermester Bunes i Oslo skulde overføres til vårt forbund. Denne beslutning har Bygningsarbeiderforbundet heller ikke etterkommet. Vi hen-

vendte oss i sin tid til Landsorganisasjonens viceformann, som dengang var formann i tvistenevnden, med forespørsel om hvad der fra Landsorganisasjonens side kunde gjøres for å få Bygningsarbeiderforbundet til å respektere sekretariatets beslutning. Det svar vi fikk gikk ut på at sekretariatet ikke kunde gjøre noget mere enn hvad de hadde gjort. Skal det bli noget system i disse ting så må det vel være meningen at alle forbund respekterer de organisasjonsmessig fattede beslutninger og at det blir helt slutt på å anvende press på medlemmene ute på arbeidsplassen. Når det gjelder Hunton Bruk så må vi henstille til representantskapet at det ikke blir fattet nogen beslutning i denne sak på den nuværende tidspunkt, idet vi først må avvente at bedriften er kommet i gang, og innen den tid får vi gå ut fra at der foreligger en samlet plan fra sekretariatets side når det gjelder grenselinjene mellom de forskjellige forbund.

Volan: Striden gjelder Hunton Bruk; men det er nu kommet et nytt moment i denne sak, slik at sekretariatet må se på dette nærmere. Et 3. forbund har nemlig også meddelt at det vil kjempe om disse medlemmer. Det foreligger en enstemmig innstilling fra tvistenevnden, men som saken ligger an vil jeg foreslå den tilbakesendt sekretariatet sammen med Systads innlegg.

Haakestad: Hvem er det 3. forbund?

Volan: Papirindustriarbeiderforbundet, fordi det er et tresliperi.

Votering: Volans forslag om tilbakesendelse til sekretariatet blev enstemmig vedtatt.

Volan: Dessuten følgende forslag fra Systad oversendt sekretariatet:

1. Representantskapet henstiller til sekretariatet å opta forhandlinger med Høvleriarbeiderforbundet, Treindustriarbeiderforbundet og Bygningsarbeiderforbundet med sikte på en sammenslutning av Høvleriarbeiderforbundet, Treindustriarbeiderforbundet og arbeiderne ved de tre varefabrikker som står tilsluttet Bygningsarbeiderforbundet.

2. Sekretariatet anmodes om å fremkomme med en felles plan angående grenselinjene mellom Bygningsarbeiderforbundet og de øvrige forbund som har grensetvister med dette forbund.

Votering: Oversendelse til sekretariatet blev vedtatt.

Tvistenevnden suppleres.

Alfred Madsen: Tvistenevnden må suppleres med to medlemmer istedenfor Rich. Hansen og Olaf Johansen. Det opstod en kort debatt herom, som endte med at det besluttet at de nuværende suppleanter først rykker inn i de nevnte sted og at man valgte tre nye suppleanter. Til suppleanter blev valgt: Rasmus Rasmussen, Johs. Johannesen og Disenaen.

Punkt 5: Monopoltendensene.

Man gikk derefter over til dagsordenens punkt 5: *Monopol-tendensene.*

Fra sekretariatet forelå følgende:

«Den 8 februar 1932 vedtok representantskapet i Oslo og Omegns faglige Samorganisasjon følgende beslutning:

«Antall av arbeidsledige har i de siste år steget i betraktelig grad her i Oslo. I desember måneds 4. uke 1930 var det innmeldt ved Oslo Arbeidskontor 10 956 ledige. I samme tid 1931 er tallet steget til 12 161. Vi kan vel gå ut fra at ledigheten vil fortsette og vanskeligheten med å skaffe sig arbeide blir verre på grunn av rasjonaliseringen.

Representantskapsmøtet 8 februar 1932 fastslår at den effektive avhjelp av arbeidsledigheten må skje gjennom en forkortelse av arbeidstiden, i forhold til den tekniske utvikling. Hvis ikke så skjer i den nærmeste fremtid risikerer man å få forhold innenfor organisasjonen som denne ikke er herre over og som kan føre til sprengning av våre organisasjoner, — det beste vern arbeiderne har skapt sig mot arbeidsgiverne og det kapitalistiske samfund.

Det er et meget viktig ledd i det praktiske organisasjonsarbeide å få den best mulige kontroll over arbeidsplassen, både når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår, som når det gjelder anvendelse av organisert arbeidskraft, at de organiserte arbeidere optrer som helhet. På grunnlag herav vil representantskapet pålegge Samorganisasjonens styre å innlede en aktiv propaganda med direkte sikte på en forkortelse av arbeidstiden. Dessuten henstiller møtet til de forbund, som har i sine overenskomster antall av læreguttenes begrensning, å opta dette spørsmål til fornyet behandling. Det må forhandles med Landsorganisasjonens sekretariat og de respektive forbund om fremgangslinjer.

Samorganisasjonen har gjentagne ganger fått klage over at de ledige ikke kan få arbeide, selv om de er organiserte, da de ikke tilhører den forening eller forbund som har overenskomsten. Et forhold som organisasjonen må ta standpunkt til. Fellesmøtet av Oslo og Omegns faglige Samorganisasjons representantskap og fagforeningsstyrene krever at Landsorganisasjonens sekretariat pålegger de fagforeninger og forbund som har beslutning om lukning eller monopolisering av arbeidet, å opheve denne, og at de organiserte og uorganiserte som ikke tidligere har hatt anledning til å bli organisert som søker og kan få arbeidet, skal ha arbeidet.»

I cirkulære av 18 februar 1932 til forbundene meddeler sekretariatet at Landsorganisasjonen slutter sig til Samorganisasjonens vedtak, og forbundene gis følgende direktiv:

«Sekretariatet pålegger de fagforeninger og forbund som har beslutning om lukning eller monopolisering av arbeidet, å opheve denne, og at de arbeidsløse som ikke tidligere har hatt anledning til å bli organisert — som søker og kan få arbeide — skal ha arbeide.

Vi anmoder det ærede forbund om å gjøre sine avdelinger oppmerksom på denne beslutning.»

Landsorganisasjonens prinsipielle stilling til spørsmålet er således allerede fastslått. Men det reiser sig en rekke praktiske vanskeligheter ved gjennomførelsen av beslutningene.

Det som i første rekke klages over er:

1. Stengning av fagforeningene mot optagelse av nye medlemmer

- eller overføring av medlemmer fra andre foreninger eller forbund.
2. Beslutninger i foreninger om ikke å arbeide sammen med uorganiserte selv om disse ønsker å organisere sig.
 3. Tariff-festet plikt for arbeidsgiveren til bare å beskjefte medlemmer av en bestemt fagforening.
 4. Begrenset adgang til anvendelse av læregutter.

Ankene i punkt 1, 2 og 3 gjelder i første rekke Bygningsarbeiderforbundet og Transportarbeiderforbundet.

Punkt 4 gjelder spesialforbundene.

I skrivelse av 12 desember reiser Ungdomsfylkingen en rekke krav til beskyttelse av arbeiderungdommens interesser (Fylkingens skrivelse vedlegges som bilag).

Fylkingen foreslår at det nedsettes en komité med representanter fra partiet, Landsorganisasjonen og Fylkingen med det oppdrag å fremkomme med positive forslag til løsning av de reiste spørsmål.

Sekretariatet mener at Fylkingens anmodning bør imøtekommes.

Sekretariatet er opmerksom på at krisetiden har rammet hele arbeiderklassen og skapt store vanskeligheter for alle forbund. At det under en så voldsom arbeidsløshet oppstår krav innen de enkelte brancher om ekstraordinære beskyttelsesbestemmelser for medlemmenes interesser kan forklares, men fagorganisasjonen må være opmerksom på at der utvikler sig forhold som deler arbeiderklassen i grupper som gjensidig bekjemper hverandre.

Sekretariatets beslutning tar sikte på å hindre en sådan utvikling. Beslutningene i Oslo og Omegns faglige Samorganisasjon og sekretariatet er prinsipielt riktige og må fastholdes, men det er nødvendig at det optas konferanser med de interesserte forbund om den praktiske gjennomførelse av beslutningen, således at arbeiderklassens interesser ikke skades.

Under henvisning til foranstående innstiller sekretariatet for representantskapet å fatte følgende beslutning:

1. Oslo og Omegns faglige Samorganisasjons og sekretariatets beslutning om fagorganisasjonens stilling til monopoltendensene godkjennes.
2. Sekretariatet bemyndiges til å foranledige nedsatt en komité med representanter fra sekretariatet, Det norske Arbeiderparti og Ungdomsfylkingen med oppdrag å utrede de spørsmål som er reist i forbindelse med denne sak.
3. Sekretariatet tar de nødvendige konferanser med de interesserte forbund for å få beslutningene gjennomført.»

Videre forelå følgende avskrift av skrivelse fra Arbeidernes Ungdomsfylking:

Til
Arbeidernes faglige Landsorganisasjons sekretariat,
Halvard Olsen.

Kamerater.

På vårt landsstyremøte 13 november blev bl. a. vedtatt følgende under punktet de faglige oppgaver:

1. Da Landsorganisasjonen i nær fremtid skal opta forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening om de protokolltilførsler som blev opsett ved siste tariffrevisjon, oversendes de ungdomskrav som blev vedtatt på vårt landsmøte i 1929 til sekretariatet med henstilling om at disse krav må bli reist under de forestående forhandlinger. I særlig grad bør det pekes på kravet om å få fagskoletiden inn i arbeidstiden for læringer. Det er et krav som ligger slik til rette at det nu er all sannsynlighet for at det vil kunne gå gjennom, hvis det settes noget inn på det.

2. Ungdomsfylkingen anerkjenner fagforeningenes rett til kontroll over arbeidsplassene og kontrollen ved inntagelse av nye arbeidere. Men denne kontroll har dessverre enkelte steder utartet til en monopolisering av arbeidet som i høi grad bidrar til å skade den samlede fagorganisasjons interesser. Vårt landsmøte tok en klar avstand fra disse farlige tendenser som også i en viss grad er årsak til at ungdommen holdes utenfor adgangen til å skaffe sig arbeide. Den kamp som Ungdomsfylkingen har reist mot monopoliseringen av arbeidet har bidratt til å bedre dette forhold betraktelig, men det er nødvendig at det settes en bestemt stopper for det. Landsstyret vil henstille til Landsorganisasjonens sekretariat i samarbeide med forbundsstyrene å ta saken op på nytt og vedtar restriksjoner som kan tjene som grunnlag for skjerpet kamp mot og rydde disse tendenser av veien. Først når dette er gjort kan vi med styrke vise tilbake den frekke utnyttelse av dette forhold som borgerpressen driver med. Det skal ikke en gang med skinn av rett kunne sies om fagorganisasjonen at den ikke representerer den samlede arbeiderklassens interesser. Alle klassebevisste arbeidere er interessert i at dette forhold snarest helt ophører og det er i dette tilfelle Landsorganisasjonens sekretariat som må ta initiativet.

3. Ungdomsfylkingen inngår til partiet og Landsorganisasjonen med forslag om at det må bli nedsatt en komité med representanter fra partiet, Landsorganisasjonen og Ungdomsfylkingen som får i oppdrag å fremkomme med positive forslag når det gjelder organiseringen av den arbeidsløse ungdom, deres organisasjonsmessige forhold til fagorganisasjonen, gruppeorganisering innen fagforeningene (med Bygningsarbeiderforbundets lover som grunnlag), fagmessig og organisasjonsmessig skoleringsarbeide blandt ungdommen, Bygningsarbeiderforbundets forslag om en egen ungdomssekretær og ellers ta op de forslag som i de senere år er reist i forbindelse med ungdommen og fagorganisasjonen.

De i punkt 2 nevnte ungdomskrav har følgende form:

1. Åpen adgang til fagforeningene for unge arbeidere og læregut-

ter, og igangsettelse av en planmessig agitasjon for å få all arbeiderungdom faglige organisert.

2. Læretiden begrenses til et for hvert fag bestemt minimum, som fastsettes under fagorganisasjonens kontroll. Lærlingens utdannelse må sikres slik at han ved læretidens utløp kan avlegge den i håndverksloven omhandlede prøve.

3. Håndhevelse av håndverkslovens bestemmelse om forbud mot natt- og søndagsarbeide inntil det 18. år.

4. Den teoretiske undervisning innbefattes i arbeidstiden.

5. 4 ukers betalt ferie for unge arbeidere.

6. Lærlinger må ikke anvendes til annet arbeide enn det fagutdannelsen krever.

7. Nedsettelse av aldersgrensen fra 19 til 18 år for ikke faglærte arbeidere.

8. Strengere opsyn med at arbeiderbeskyttelsesloven blir overholdt for ungdom og barn.

9. Videre utvikling av arbeidet med offentlige lærlings- og ungdomshjem samt betryggende samfundsmessig kontroll med disse.

10. Varetagelsen av de unge arbeideres kår gjennom fagorganisasjonen ved opprettelse av overenskomster med arbeidsgiverne, hvorunder de individuelle læreguttkontrakter avskaffes og erstattes med kollektive lærlingavtaler gjennom fagorganisasjonen.

Vi har her gjengitt beslutningen i sin helhet. Vi vil be sekretariatet at de trekker de for de forestående forhandlinger egnede ting ut og reiser de som krav.

Med særlig interesse imøteser vi svar på det i punkt 3 fremsatte forslag.

Med kameratslig hilsen

Arbeidernes Ungdomsfylking. Centralstyret.

Arnfinn Vik.

Volan: Landsorganisasjonen har ved sine 2 vedtak fattet beslutning som forbyr lukning eller monopolisering av arbeidet. Men det er ting i forbindelse hermed som vi ikke kan være blind for. Vi har en rekke håndverksfag, som i lengere tid har hatt et system å arbeide etter. Vi kan ikke uten videre fatte beslutninger, som skader disse grupperes berettigede interesser. Bakerne var tidligere et håndverksfag, men ved innførelsen av maskiner har de som har bedriftene tatt inn fullt av lærlinger og når de er utlært blir de kastet ut og et nytt kuld av lærlinger opplæres. Den slags må Bakerforbundet motarbeide på sin måte. Når det gjelder bygningsarbeiderne og transportarbeiderne så er de utsatt for et stort innrykk av arbeidsledige. Det er sagt at bygningsarbeidernes grupper er lukkede. Jeg har en oppgave fra forbundet som viser at forbundets avdelinger i Oslo i tidsrummet september 1931 til oktober 1932 har optatt 1 834 nye medlemmer og overført til sig fra andre organisasjoner 860 medlemmer, i alt 2 694 bare i Oslo i løpet av 1 år. I slutten av september ifjor hadde sten-, jord- og cementarbeiderne 29.5 pct. ledighet, i oktober sistleden hadde de 43.28

pct., nu adskillig over 50 pct. Og et medlemstall i oktober på 3 514 og nu 3 700, et større medlemstall enn under høikonjunkturen, da man hadde 2 450 og enda hadde flere grupper med enn nu. Det er derfor som man ser en sterk tilgang og resultatet vil, hvis det skal fortsette som hittil, bli det at det ikke går mange årene før denne forening er oppe i 6—7 000 medlemmer. Og det vil kunne resultere i at man kommer ned i en arbeidsfortjeneste under den forsorgsvesenet betaler. Transportarbeiderforbundet er i samme stilling. Det klages over at man ikke kommer inn der. For kaiarbeiderne i Oslo ligger lønnen under 40 kroner uken. Jeg vil anbefale at man vedtar sekretariatets forslag.

Madsen: Saken er behandlet i sekretariatet og samarbeidskomiteen. Vi har en rekke materiale under arbeide i denne sak. Det er et viktig politisk spørsmål også, som gjør det nødvendig å følge den linje som her er foreslått.

Forbord: Stengte fagforeninger er ikke noget nytt. Det er like gammelt som vårt forbund og det kom ikke på benene før vi fikk lukkede foreninger. Vi begynte med fire foreninger på bryggen; men det nyttet ikke på den måten å oparbeide losse- og lastearbeidernes stilling. Vi oparbeidet det derfor på grunnlag av det naturlige behov. Hadde vi ikke det gjort vilde det blitt ganske tilfeldige arbeidsløse foreninger istedenfor virkelig fagforeninger. Det har også utviklet sig en slik praksis at man aldri har hatt for liten medlemsstokk. Tvert imot har arbeidsgiverne søkt å stanse det. Under høikonjunkturen kan man si at det var for mange på bryggene. Men de er ikke blitt ledige. Man har delt arbeidet, men fortjenesten er gått ned så den nu er fra 20—25 til 40 kroner pr. uke. Så det er ikke gildt å være bryggearbeider nu. Forandrer man dette system, så vil den myndighet våre medlemmer nu har bli ødelagt og arbeidsgiverne bli helt dominerende. Så har vi leievognmennene. Folk blir ledige og så får de tak i en bil på avbetaling og begynner for sig selv. Det viser sig at det er blitt 5 ganger så mange som det er behov for. Vi har tatt fatt i det for å konkurransen noget vekk. Med den modifikasjon Volan gav kan vi kanskje stemme for innstillingen. Men hvis vi skulde gå til de sterke åtgärder, som innstillingen ved første øiekast ser ut til, så går vårt forbund oppløsningen i møte.

Haakestad: Når det i dagsordenen er anket over at det i første rekke er Bygningsarbeiderforbundet som stenger foreningene og derved monopoliserer arbeidsplassene, er dette helt feilaktig og skyldes manglende kjennskap til det faktiske forhold. Forbundsstyret er selvsagt enig i de beslutninger som er fattet i dette spørsmål, og har også gjort hvad det kan for å få disse respektert i avdelingene og stort sett er også det etterkommet. Når sekretariatet videre mener at det er uriktig at der i overenskomstene skal inntas bestemmelser om kun å benytte organiserte arbeidere og da fortrinsvis medlemmer av Bygningsarbeiderforbundet, har det for vårt vedkommende sin spesielle berettigelse i mange tilfeller. Eksempelvis kan nevnes at forholdene i Aker er av den art at hvem som helst kvakker kan få ansvarsrett og det hender ofte at vedkommende har med sig arbeidslag hjemmefra og det er i en rekke tilfelle bevist at denslags byggearbeider blir utført til arbeidsvilkår som er betydelig lavere enn gjeldende overenskomst. For å søke rettet

på dette måtte vi derfor forlange inntatt i overenskomstene en bestemmelse om at det kun skal benyttes organiserte arbeidere, således at vi kunne holde nogen kontroll med at arbeidsvilkårene blir oprettholdt. Også denne bestemmelse blir av enkelte omgått. Eksempelvis måtte vi ta en arbeidsgiver i Arbeidsretten, idet vedkommende hevdet at han oppfyller overenskomstens bestemmelse med hensyn til organiserte, selv om han utelukkende beskjeftiget medlemmer av Den Syndikalistiske Forening.

Vi hadde også et tilfelle hvor en arbeidsgiver, som hadde undertegnet overensomst og som beskjeftiget en del arbeidere tilsluttet Skog- og Land, bak organisasjonens rygg blev enige med sine arbeidere om en betydelig lavere lønn enn hvad som gjaldt i overenskomsten. Det var helt tilfeldigvis forbundet fikk bragt på det rene dette forhold, hvorefter han etter at blokade var etablert, måtte innbetale flere tusen kroner som han gjennom et lengere tidsrum hadde snytt sine arbeidere for. Det er derfor innlysende at forbundet etter den slags erfaringer gjennom en betryggende bestemmelse i overenskomstene må sikre sig kontroll med at overenskomsten virkelig også blir respektert. Tariffbestemmelsen om at der skal brukes medlemmer av Bygningsarbeiderforbundet og som forekommer i en del overenskomster har derfor kun til hensikt å beskytte lønsnivået.

Når det gjelder spørsmålet stengning vil jeg opplyse om at vi i 1928 hadde en direkte økning i medlemstallet på over 1100. I 1929 over 1700, i 1930 ca. 1400, i 1931 over 1000 og hittil i 1932 mellom 1700—1800. Altså en direkte økning på disse år av over 7000 medlemmer, hvilket er en større økning enn noget annet forbund kan opvise.

Hvis vi ser på den sirkulasjon som det er i forbundets medlemstall, er det bare i et års tid i forbundets Oslo-avdelinger innmeldt og tilmeldt tilsammen ca. 2700 medlemmer, og et tilsvarende forhold er til stede for forbundets avdelinger utenfor Oslo. Denne masseinnmeldelse og massetilmeldelse viser at forbundet som sådant ikke har stengt for tilgang på nye medlemmer.

Forholdet er for øvrig at selv i den beste årstid har forbundet ca. 26 pct. av sine medlemmer arbeidsledige, og for tiden er arbeidsledighetstallet mellom 40 og 50 pct. I enkelte utenbys avdelinger er ledigheten over 70 pct. og forbundet har således til alle tider av året en overflod av bygningsarbeidere som ikke står i noget forhold til hvad arbeidsgiverne kan skaffe beskjeftigelse, og det er vel ikke meningen at Bygningsarbeiderforbundet skal kunne stå åpent for arbeidsledige medlemmer fra samtlige andre forbund, fordi om arbeidets art i mange tilfelle gjør det mulig at andre forbunds fagarbeidere kan utføre forskjellige arbeide; mens det omvendte i almindelighet ikke er tilfelle når en bygningsarbeider skal søke sig arbeide i et annet spesialyrke. Det må derfor fastslås at det stadige omkved gående ut på at Bygningsarbeiderforbundet er lukket, er helt uriktig og alene skyldes mangel på kjennskap til de faktiske forhold.

Emil Torkildsen: Man kan forstå kravet i denne vanskelige tid. Men det blir ikke flere dagsverk fordi om det blir flere medlemmer. Men det blir en fordeling av arbeidet. Vår plikt er først og fremst å

sørge for de medlemmer som er kommet inn i organisasjonen og har sitt yrke der. Typografene som var relativt godt stillet har 17—18 procent ledige, enkelte steder mer, som i Trondheim hvor de er oppe i 35 pct. Vi må i denne komité også ha med en mann fra håndverksfagene. Vårt krav blir ikke å gå inn for kortere læretid, heller da det motsatte. Forkortelsen av arbeidstiden må være hovedsaken. Det blir ikke flere dagsverk ved å fylle avdelingene. Derfor må man ta ømtålelig på disse spørsmål.

Hindahl: Det gjør sig en del misforståelser gjeldende når det tales om monopolisering. Begrensning av læregutt-antallet er ikke det samme som å lukke eller stenge en forening. Det vil skade arbeiderklassen om man kjører vilt her og lot alle komme til. Arbeidsgiverne vil tjene på det; ikke arbeiderne. Det må kreves tvungen avleggelse av svenneprøve. Vi må gjøre hvad vi kan for å slippe folk til arbeide, men vi plikter også å ta hensyn til dem som her allerede har sitt erhverv.

Tranmæl: Det er ikke meningen å gå fra den arbeidsanvisning man har tilkjempet sig. Den orden må vi ha. Men vi må ikke få to grupper av arbeidere — de som har retten til arbeidsplassen og de som står utenfor. Derfor må vi ikke stenge fagforeningene og holde ungdommen utenfor. Ved å stenge foreningene kan man sprengte fagorganisasjonen slik at fascismen kan få makt. Når en ungdom, sønn til en gammel organisasjonsmann, medlem av ungdomsfylkingen kan få arbeide, men ikke kan komme inn i fagforeningen så blir det fortvilelse og man kan vente at de går til det verste. Hvis alle forbund stenger, hvor skal da alle de andre bli stående. De titusener som står utenfor kan sprengte organisasjonen. I Tyskland er de inne på å åpne fagorganisasjonen for arbeidsløs ungdom. Det må vi slå inn på også her. Det er riktig at det ikke blir flere dagsverk derved, men de er da med oss. Jeg vil anbefale forslaget og at man overalt åpner en naturlig adgang for den arbeidsløse ungdom. Man må ikke være blind for faren her.

Johs. Hulthin: Jeg er enig med Tranmæl i at fagorganisasjonen skal ha herredømme over arbeidsplassen. Tidligere var det slik at de som gikk inn i et fag, gjorde det for å ha sitt levebrød der. De kunde også bli ledige og da var de det. Nu vil man ha en annen kategori. Nu skal arbeidsløs ungdom, som ikke har vært i faget, slippes til. Vi har fått tariffmessige bestemmelser for tilgangen til faget. Man taler om arbeidsledige som er kommet utenfor ved at de har opbrukt sin understøttelse. Vi beholder vore medlemmer selv om de har gått ledige i 1 og 2 år og lenger. En som har arbeidet i faget tidligere har samme rett som de som er i arbeide.

Valdemar Nielsen: Alle organiserte arbeidere er enige om at det verste er vel all den ungdom som går ledige. Men man må tenke sig godt om på hvilken måte man skal hjelpe ungdommen. Mange forbund har innarbeidet sine læringskalaer og ansienitet. Som arbeidssituasjonen nu er vil det måtte bli megen ungdom gående ledig. Men det kunde være spørsmål om å sette en aldersgrense for hvor lenge man kan stå på arbeidsplassen.

Hans Fladeby: I min brance søker man å holde de arbeidere som

er dyktige. Det nytter ikke for en ungdom å ta fatt i losse- og lastearbeidet før i en viss alder. Vi har forsøkt å organisere ungdommen. Vi tar inn visergutter for en liten kontingent; først og fremst for å verne om dem. Når det tales om lukkede foreninger, så har det vært en nødvendighet for oss. Vi har en fast agitator som stadig driver agitasjon og vi har et par hundre nye medlemmer hver måned når det gjelder landtransporten. Men losse- og lastearbeidernes foreninger må være lukkede. Ellers mister vi all kontroll. I lastebiltrafikken har ungdommen fra 18—20 år anledning til å komme til når de har fått sertifikat, og de byr sig frem for 25—30 kroner uken. Men når det har gått en tid og vedkommende har fått fotfeste i forretningen kommer han og vil bli organisert og da er det alltid lønnen det gjelder. Vi stanser ikke for disse; men søker å få deres forhold tariffmessig ordnet.

Arthur Olsen: Det er selve bedriftslivet i sig selv som har ført til monopoliseringen. Det er et kriseproblem. Hadde det vært arbeide nok var vi ikke stilt overfor dette. Nu behandler man det som en varig foreteelse og det kan være det vil bli det. Men vi bør behandle det som et kriseproblem.

Gunnar Diesenaen: Når vi i februar fikk den beslutning i samorganisasjonen her i byen så var det ingen tilfeldig beslutning. Som situasjonen er idag må vi ikke sette så stramme bånd. Hvad de arbeidslediges foreninger angår så har det vært krav fra de arbeidsløse selv om å få det istand. 1100—1200 arbeidsløse er nu innregistrert i de arbeidsløses forening i Oslo. Jeg er enig i innstillingen, men at det i punkt 3 også settes samorganisasjonen.

Weiseth: De arbeidslediges foreninger er dannet for å ha kontroll over disse. Slik har jeg forstått det. I Kristiansund har vi 1300 arbeidsløse, vesentlig ungdom. Og disse kan arbeidsgiverne komme til å utnytte. Vi har praktisert det slik at de av de arbeidsledige som kan få arbeide, får ta det og så gå inn i organisasjonen.

Halvard Olsen: Det var antydnet at man i punkt 3 også skulde sette Oslo faglige Samorganisasjon. Jeg går ut fra at sekretariatet vil ta hensyn til det og da behøver vi ikke sette noget annet i forslaget. Jeg har av debatten forstått det slik at alle er opmerksom på stillingen for de arbeidsløse og for ungdommen. Jeg har også forstått det slik at forbundene ikke vil stenge ute den ungdom som vil noget. Men dermed er det ikke sagt at ikke fagorganisasjonen skal øve kontroll. Det må den alltid være opmerksom på.

Votering: Sekretariatets forslag blev punktvis stemt over. — Punkt 1 blev vedtatt mot 5 stemmer, punkt 2 og 3 blev vedtatt enstemmig.

Protokollen referertes og godkjentes uten bemerkninger.

Halvard Olsen: Hermed er vi ferdig med dagsorden. Det har vært spørsmål til behandling som nok kunde tende lidenskapene og som kunde bringe oss op mot hinannen. Men jeg ser i den enstemmighet som er opnådd meget for fagorganisasjonen. Jeg takker for den måte representantene har tatt sakene på og ønsker en god reise hjem, god jul og godt nytt år (Klubben falt 18.15).

